ОНА ХАЛҚИМ, ИСТИҚЛОЛ БОШИНГГА АБАД ТОЖ БЎЛСИН!

1925 йилдан чиқа бошлаган

ИЖТИМОИЙ – СИЁСИЙ ГАЗЕТА

Туркистон

ЭЛИМ ДЕБ, ЮРТИМ ДЕБ ЁНИБ ЯШАШ КЕРАК

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ ГАЗЕТАСИ

1996 йил 17 август. Шанба.
№ 57 (14355)

Диққат, кўрик-танлов

БИЗНЕС РЕЖАСИ

Сизнинг бизнес таклифингиз бўлғуси ҳамкорларингиз томонидан жиддий кўриб чиқилиши учун у сиздан техник иқтисодий асосланган ҳаракат дастурини олиши керак. Шу боис қуйидаги саволларга жавоб берган ҳолда, сиз бизга ўзингиз тузган бизнес режангиз даражаси тўғрисида бошланғич маълумотларни беришингизни сўраймиз.

Сизнинг танлов ҳайъатига топширган бизнес режангиз асосида биз фаолиятингиз жараёнини ўрганишимиз мумкин бўлади. Ғолибларни эса мукофотлар кутади. Жумладан,

I ўрин учун 150 минг сўм
II ўрин учун 100 минг сўм
III ўрин учун 70 минг сўм мукофот тайинланган.

Танлов шарти қуйидагича:

1. Ғоя ва таклифларингизнинг қисқа тавсифини беринг (4-6 варақ ҳажмида)__________

2. Маҳсулотингизни (ёки хизматингизни) қайси бозорда, қанча миқдорда ва тахминан қандай баҳоларда таклиф қилмоқчисиз?__________

3. Маҳсулотингиз (хизматингиз) тўғрисида иложи бўлса унинг тасвири билан аниқ маълумот беринг (3-4 варақ ҳажмида)__________

4. Сиз таклиф қилаётган маҳсулот (хизмат)ни бошқалар ҳам (ва қанча миқдорда) ишлаб чиқарадими?__________

5. Сизнинг маҳсулотингиз (хизматингиз) кимга мўлжалланган?__________

6. Қаерда ва қайси усул билан реклама ишларини олиб бормоқчилигингиз тўғрисида маълумот беринг.

7. Ишлаб чиқаришда сиз қўллаётган технологик тизим, маҳсулотингиз (хизматингиз) даражасини ва уни текшириб бориш усули ва ишлаб чиқариш вақтлари ҳақида маълумот беринг.__________

8. Ўз корхонангизнинг ташкилий структураси ва ким қандай вазифаларни бажариши тўғрисида маълумот беринг (1-2 варақ)__________

9. Сизнингча коммерция таваккалчилиги нима ва муваффақиятсизлик хавфига қарши қандай чораларни таклиф қиласиз?__________

10. Сиз ишни нима ёрдамида бошламоқчилигингизни кўрсатинг (кредит ёрдамида, акциялар ёрдамида, бошқа чоралар)__________

11. Илова қилинаётган ашёлар (ҳужжатлар) рўйхатини беринг__________

Танлов ҳайъатига юборилган қўлёзмалар қайтарилмайди ва уларга тушунтириш берилмайди.

Бизнес режани қуйидаги манзилга юборишингизни сўраймиз: Тошкент шаҳри, 700011, Навоий кўчаси-11, Республика ёшларининг «Камолот» Жамғармаси бошқаруви.

СЕМИНАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

Аввал хабар берганимиздек, Тошкентда Жаҳон банкининг иқтисодий ривожланиш институти томонидан ташкил этилган «Ижтимоий сиёсат, дастурлар ва лойиҳалар» мавзуидаги ўқув семинари давом этмоқда. Семинарда МДҲга аъзо олти мамлакат ва мўғулистонлик мутахассислар қатнашяпти.

Семинар қатнашчилари турли гуруҳларга бўлиниб, республикамизнинг бир қанча вазирлик ва идоралари, шунингдек, давлатга қарашли бўлмаган ташкилотлар раҳбарлари билан учрашмоқда. Бозор иқтисодиёти муносабатларига ўтиш жараёнида мамлакатимиз ҳукуматининг ижтимоий соҳадаги сиёсати ва бу борадаги амалий тадбирлар натижалари билан танишяптилар. Ана шундай учрашувлар ижтимоий таъминот ҳамда меҳнат вазирликлари, республика болалар жамғармаси, Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси кенгаши, Тошкент меҳнат биржаси ва бошқа ташкилотларда бўлиб ўтди.

Семинар қатнашчилари республика оммавий ахборот воситалари вакиллари билан ҳам учрашиб, ўтиш даврини бошдан кечираётган мамлакатларда ижтимоий сиёсат, бу соҳадаги ислоҳотларни ёритишда журналистнинг ўрни ва вазифалари хусусида суҳбатлашдилар.

Ўқув семинар давом этмоқда.

(ЎзА).

Тўрткўл туманидаги «Шўрахон» ширкатлар уюшмасида шу кунларда ғўза қатор ораларига ишлов бериш қизғин олиб борилмоқда.
СУРАТДА: Илғор бригада бошлиғи Тоир МАТЁҚУБОВ ва уюшма раиси, Ўзбекистон халқ ноиби Азимбой АБДУКАРИМОВлар.

Сураткаш Р. ЖУМАНИЁЗОВ

«Камолот» — ёшлар таянчи

САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИК

Республикамиз ёшлари ҳам истиқлол байрамининг беш йиллигини кўтаринки кайфият билан кутиб олмоқдалар. «Камолот» жамғармаси Сирдарё бўлими Германиянинг Конрад Аденаур жамғармаси ваколатхонаси «Тасис» маркази билан 1996 йил 3 июнь куни шартнома тузган эдилар. Айни кунда бу «Тасис» марказининг Смеда дастури бўйича иш олиб бораётган бўлими вилоят ёшлари учун тадбиркорлик ва ишбилармонлик малакаларини юксалтириш ҳамда хорижий мамлакатлар тажрибасини яқиндан ўрганишларига замин яратмоқда.

Бу ўқув курсларини ташкил этиш, моддий ва ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилиш мақсадида «Камолот» жамғармаси вилоят бўлими ва «Бизнес фонд» бошқармаси доимий ўз ҳомийликларига олганлар. Шунингдек, жамғарма вилоят бўлими ташаббуси билан дастлабки «Камолот С» фирмасига асос солинди. Бу савдо тизими жамғарманинг 11 туман бўлими қошида ташкил этилиб, асо сан керакли техник молларини етказиш ҳамда аҳолига турли хизмат кўрсатишни амалга ошириш билан шуғулланади.

Лайло НАЖМУЛЛО

ИШНИНГ КЎЗИНИ БИЛИБ...

«Камолот» жамғармаси Хива тумани бўлими хайрли бир ишни бошлади. Ёшлар тумандаги Феруз номли жамоа хўжалигида ёрдамчи хўжалик очишга муяссар бўлишди. Товуқчилик кичик фермер хўжалиги ташкил топди. Ҳозирги кунда унда мингдан зиёд товуқ боқиляпти.

Яқинда шу ҳудуддаги 5 гектар ер жамғарма ихтиёрига берилди. У ерга буғдой, шоли уруғи қадалди. Бўлимнинг келгусида режалари улкан. Бугунда новвойхона қурилиши ишлари бошлаб юборилган. Диққатлиси шуки, ун шу ернинг ўзида тайёрланади. Бунда 5 гектар ерда экиладиган ғалла асқотиб қолса ажабмас.

Ширапазлик, қандолатчилик кичик цехларини очиш мўлжалланмоқда. Жамоа хўжаликларидан шартнома асосида сут қабул қилинади. Шу боис қаймоқ тайёрлаш цехини ишга тушириш тараддуди кўрилмоқда.

Мазкур режалар амалга ошса, 30 нафар йигит-қиз учун ишчи ўринлари яратилади.

Д. БЕКЖОНОВА

Газета тахламларини варақлаганда ёхуд бундан беш йил муқаддам

УМИДЛИ КУНЛАР ЯҚИН ЭДИ

1991 йил ёзининг сўнгги ойида пойтахтимизда Ўрта Осиё жумҳуриятлари ва Қозоғистон раҳбарларининг иккинчи учрашуви бўлиб ўтди. Бу воқеа барча жумҳурият халқларининг ва айни вақтда бутун минтақанинг манфаатларини ифодалади. Мустақил давлатлар иттифоқи тўғрисидаги янги шартнома устида зўр ғайрат билан олиб борилган иш ниҳоят тугаб, шартнома имзоланиш арафасида шундай қилиш муҳим бўлиб қолганди.

Ҳа, қайта қуриш бу пайтда бизни кўп синовлардан ўтказмоқда, одамлар ҳаёт — кураш эканлигини, ўзинг учун ўзинг ҳаракат қилмасанг, сен учун ҳеч ким ҳаракат қилмаслигини тушуниб етмоқда эдилар. Муҳими, бутун Ўрта Осиё ва Қозоғистон минтақасида қадимдан яшаётган халқлар қўлни қўлга берсалар кўп нарсага эришиш мумкинлигини амалда кўрдилар. Ўша кунлари кўҳна Тошкентимиз қўналғасидан бошлаб ҳамма кўчалар байрамлардагидек безатилганди. Ўрта Осиё жумҳуриятлари ва Қозоғистон давлат байроқлари ҳилпираб, шаҳримиз кўркига кўрк қўшди. Республикамиз Президенти И. А. Каримов таъкидлаганидек, бу учрашув минтақа жумҳуриятлари дўстлиги ва ҳамкорлигини янада мустаҳкамлашга хизмат қилди. Чунки бу вақтга келиб бозор муносабатларига ўтиш бутун минтақани оғир аҳволга солиб қўйганди. Бешта жумҳуриятнинг муаммолари ўхшаш бўлиб, уларни биргаликда куч-ғайрат билан ҳал қилиш лозим эди. Яна бир муҳим жиҳати, минтақа халқларининг кўп асрлик тарихи давомида тил, анъаналар муштараклиги таркиб топди. Энди уларни янада мустаҳкамлаб, ривожлантириш зарур эди. Хуллас, Ўрта Осиё жумҳуриятлари ва Қозоғистон Президентларининг учрашуви муҳим ҳужжатларни имзолаш билан якунланди.

Учрашувлар Юртбошимизнинг Ҳиндистон Вице-президентининг таклифига биноан Ҳиндистонга ташрифи билан уланиб кетди. Бу Ўзбекистон раҳбарининг чет элга қилган биринчи мустақил ташрифи эди. Шуниси қувончли эдики, бу ташриф Ҳиндистон ва Ўзбекистон ўртасидаги бевосита алоқаларни янада юқорироқ поғонага кўтарди.

Атрофда қандай воқеа-ҳодисалар кечмасин, мозийдан бардошли, сабр-тоқатли, тинчликсевар ўзбек халқи жумҳурият равнақи йўлида тинмай меҳнат қиларди. Эндиликда улар эски йўлдан узоққа бораолмасликларини ҳис этмоқда эдилар. Не бахтки олис юлдуз шуъласидек асрий орзимиз — озодлик кунлари шуъласи тобора яқинлашар, иқтисодий буҳронларга қарамай юртимиз Мустақилликка юз тутмоқда эди.

Гулнора МИРЗАҲОШИМОВА, «Туркистон» мухбири.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони
РЕСПУБЛИКАНИНГ БИР ГУРУҲ СПОРТЧИ ВА СПОРТ УСТОЗЛАРИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Республикада жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришдаги хизматлари, тинчлик ва барқарорлик сақланишига, барча миллат ва элатларнинг вакиллари ўртасида дўстликни мустаҳкамлашга, ёш авлодни ватанпарварлик ҳамда миллий истиқлол ғояларига садоқат руҳида тарбиялашга қўшган ҳиссаси ҳамда Атлантада (АҚШ) ўтказилган XXVI олимпия ўйинларида катта ютуқларга эришганликлари учун қуйидагилар мукофотлансин:

«МЕҲНАТ ШУҲРАТИ» ОРДЕНИ БИЛАН

БАГДАСАРОВ Армен Юрьевич — Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг дзюдо бўйича спортчи-йўриқчиси;

ТЎЛАГАНОВ Карим Олимжонович — Марказий ҳарбий спорт клубининг ҳарбий хизматчиси.

«ДЎСТЛИК» ОРДЕНИ БИЛАН

АТАЕВ Нариман Шамсутдинович — Марказий ҳарбий спорт клубининг ҳарбий хизматчиси;

ГАНИЕВ Рамиль Маратович — Республика олий спорт маҳорати мактабининг енгил атлетика бўйича спортчи-йўриқчиси;

ЧУСОВИТИНА Оксана Александровна — Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг гимнастика бўйича спортчи-йўриқчиси;

ЁРБЕКОВ Дилшод Ахмедович — Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг бокс бўйича спортчи-йўриқчиси.

«ШУҲРАТ» МЕДАЛИ БИЛАН

АҲМЕДОВ Шуҳрат Геннадьевич — Мудофаа вазирлиги жисмоний тайёргарлик ва спорт бўлимининг катта зобити;

ОЧИЛОВ Адҳам Уткурович — Марказий ҳарбий спорт клубининг ҳарбий хизматчиси;

ЗАХАРДИНОВ Дамир Минимуллаевич — Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг эркин кураш бўйича спортчи-йўриқчиси;

ИСЛОМОВ Рамиль Раисович — Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг эркин кураш бўйича спортчи-йўриқчиси;

ҚЎЗИЕВ Шермуҳаммад Холматович — Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг грек-рим кураши бўйича спортчи-йўриқчиси;

МУХТОРОВ Алишер Муҳамеджанович — Қарши давлат университети талабаси;

ПУЛЯЕВ Григорий Валерьевич — Марказий ҳарбий спорт клубининг ҳарбий хизматчиси;

ШМАКОВ Владимир Викторович — Тошкент олий ёнғинни ўчириш техника билим юрти кабинет бошлиғи;

ШТУРБАБИН Андрей Анатольевич — «Чимён» спорт клубининг дзюдо бўйича спорт устози.

ҚУЙИДАГИЛАР ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАНСИН:

КУЗНЕЦОВА Светлана Михайловна — Республика олимпия ўринбосарлари билим юртининг катта спорт устози;

МУҲАМЕДОВ Ҳасан Илёсович — 8-Олимпия ўринбосарлари ихтисослаштирилган болалар-ўсмирлар спорт мактабининг директори;

ПЯТАЕВ Владимир Евгеньевич — «Динамо» спорт жамиятининг катта спорт устози.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил 16 август.

Истиқлол ва ёшлар

НАВҚИРОН АВЛОДГА ИШОНЧ

тобора ортиб бормоқда — дейди «Камолот» жамғармасининг Сурхондарё вилоят бўлими раиси, Ўзбекистон Олий Мажлиси депутати Жуманазар Қурбонов.

— «Камолот» жамғармаси тузилиши республикамиз Президентининг ёшларга кўрсатган катта ғамхўрлиги бўлди. Жамғарманинг вилоят бўлими ташкил этилганидан буён ўтган қисқа вақт ичида қандай ибратли ишлар амалга оширилди?

— Бўлимимизга ишчан фидойи ёшларни жалб этдик. Уларнинг ғайрати туфайли турли тадбирлар тез-тез ҳамда мазмунли ўтказилаётир. Компьютер олиб келганлигимиз сабабли кўпчилик юмушларни амалга ошириш осонлашди. Бундан ташқари, вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси билан биргаликда «Ҳамшира-96» кўрик-танловини ўтгаздик. Унда Оля Баҳромова, Санобар Ғаниева, Нодира Соқиева сингари қобилиятли ёшлар ғолиб деб топилди. Уларга бўлимимизнинг қимматбаҳо мукофотлари ҳамда фахрий ёрлиқлари топширилди.

Вилоятда ёшларни камол топтиришга йўналтирилган 170 та жамоатчилик марказлари ташкил топди. Бундай марказларни кўпайтиришда «Камолот» жамғармасининг Ангор, Денов, Бойсун, Жарқўрғон туманлари бўлимларининг ходимлари фаоллик кўрсатаётир.

«Камолот» жамғармасининг низомига мувофиқ иқтисодиёт масалалари билан ҳам кўпроқ шуғулланишга интилаяпмиз. Аввало, вилоятимиздаги ҳар бир туманда деҳқон-фермер хўжаликлари тузиш, унга ёшларни жалб этишни асосий мақсад қилиб қўйдик. Иккинчидан, ташқи иқтисодий алоқаларни тубдан яхшилаш, чет мамлакатлардан товарлар олиб келиш, хорижий давлатларга ёшларни ишга юбориш масалалари билан жиддийроқ шуғулланаяпмиз.

Бўлимимиз қошида «Камолот» компанияси ташкил топди. Натижада чет мамлакатлардан товарлар олиб келиш янада кўпайди. Хитой Халқ Республикасидан 480 тонна олий навли ун келтирилди ва аҳолига сотилмоқда. Бундан ташқари 150 тонна электрод олиб келдик. Бу компанияда кўчмас мулк биржаси ҳамда суғурта ташкилотлари билан ҳамкорликда ишлайдиган корхона очилган.

Энг асосийси, Термез шаҳрида жаҳон бозори қуришни ўз зиммамизга олдик. Бунинг учун битта механизациялашган кўчма жамлама ташкил этмоқчимиз. Бозор қурилиб битказилгач, шаҳарда икки минг кишини иш билан таъминлаш имконияти вужудга келади.

Энг муҳими, жамғарманинг вилоят бўлими қошида «Камолот» студияси ҳамда шу номдаги бадиий ҳаваскорлик ансамбли ташкил топганлигидир. Америка Қўшма Штатларида ўтаётган ёзги Олимпиада ўйинларини томоша қилиб келиш учун йигирма нафар ёшга ва уларнинг мураббийларига йўлланмалар бердик. Июнь ойининг охирида каратэ бўйича вилоят спортчилари беллашуви ҳам бўлимимизнинг ҳомийлигида ўтказилди.

Ҳар бир туманда бўлимимиз ташаббуси билан биттадан мактаб ва болалар боғчаси ташкил этишни режалаштирдик. Уларда таълим олаётган аълочи ёшларга стипендиялар таъсис этмоқчимиз. Бу мактаблар ва боғчаларда чет тилларни мукаммал ўргатиш мўлжалланмоқда. Бундан ташқари вилоятимиздаги университет ҳамда техникумларнинг аълочи талабалари учун махсус стипендиялар жорий этамиз.

Бўлимимизнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлашга интилаяпмиз. Бир қатор ташкилотлар жамғарманинг вилоят ва туман бўлимлари билан ҳамкорлик қилишга розилик билдирдилар. Хусусан, Термиз шаҳрида фаолият кўрсатаётган «Кўзгу» жамоатчилик телевидениеси бўлимимиз тасарруфига ўтаяпти. «Истиқлол» савдо ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоаси эндиликда бўлимимиз таркибида иш олиб боришни маъқул кўрди. Бир нечта қурилиш ташкилотлари жамоалари шундай қарор қабул қилди. Гап шундаки, юқоридаги ташкилот ва корхоналар беш йил мобайнида солиқлар тўлашдан озод бўлиш билангина кифояланмай, ёшларни ижтимоий муҳофаза қилиш, улар ўртасида тадбирлар ўтказиш, ишга жалб этиш, имкониятига эга бўлишни асосий вазифамиз, деб ҳисоблашмоқда. Биз шундай имкониятлардан келиб чиқиб вилоятдаги бир қатор жамоа хўжаликларини ўз тасарруфимизга олишни мўлжаллаб турибмиз.

— Арғамчига қил қувват, деган гап бор...

— Қандай савол бермоқчи эканлигингизни дарров фаҳмладим. Шубҳасиз, «Камолот» жамғармаси ташкил топгач, вилоят ҳокимининг ҳам шу ҳақдаги махсус қарори чиқди. Шундан сўнг бир талай корхоналар, янги жамоа ташкилотининг оёққа туриб кетиши учун ёрдамини аямадилар. Эндиликда гап фақат бошқаларнинг мададига таянибгина қолмасдан ўз сармояларимизни янада кўпайтириб, бир қатор корхоналарда ёшлар учун иш ўринлари ташкил этишди.

— Табиийки, ҳатто янги оилада ҳам етишмовчиликлар бўлади. Шу жиҳатдан олганда жамғарманинг вилоят бўлими олдида кўндаланг бўлиб турган айрим муаммолар бутунлай ҳал этилган, деб бўлмайди, албатта...

— Тўғри айтдингиз. Ҳамма гап муаммолар олдида эсанкираб қолмасликда, деб ўйлайман. Масалан, туман бўлимларида моддий-техника базаси етарли эмаслиги рост. Аммо, янгидан сайланган раислар ва ходимлар қўл қовуштириб ўтирганлари йўқ, имкониятларни изламоқдалар. Мисол учун, «Камолот» жамғармасининг Қумқўрғон бўлими раиси Бахтигул Норматованинг елиб-югуришлари зое кетмаяпти. Энг муҳими, бўлимнинг банкдаги ҳисоб рақамига маблағ келиб тушаяпти. Чунки, Бахтигул Шароф Мирзаев номли жамоа хўжалигидан ер олди. Ундан мўл ҳосил етиштиришга интилаяпти. Бадиий ҳаваскорлик ансамбли, рассомлик цехи ва бошқа хизмат турларини кўпайтириб, молиявий аҳволни яхшилашга эришяпти. Демак, киши ҳаракат қилса, ҳар қандай муаммо ўз-ўзидан чекинар экан.

Гапнинг очиғи, ҳамма ишлар жойида, деган фикрдан йироқмиз. Баъзи туманларда ҳамон ғафлат уйқусидан воз кечилган эмас. Хусусан, Қизириқ ҳамда Бандихон туманлари раҳбарлари вилоят ҳокимининг «Камолот» жамғармаси туман бўлимининг ишини яхши йўлга қўйиш тўғрисидаги қарорини етарли даражада, дуруст бажармаяптилар. Натижада бу туманларда ишлар унчалик жонланиб кетган, дея олмаймиз.

Ҳозирги ёшлар олдида қандай муаммолар турибди? Аввало, қишлоқларда бир неча юз минглаб тенгдошларимиз яшаётганликларини унутмаслигимиз зарур.

Шу боисдан саноатни қишлоққа олиб киришни, кичик корхоналар ташкил этиб, янги иш ўринлари ташкил қилишни ўйлаяпмиз. Негаки, жамоа хўжаликларига борганимда битта бригадада беш-ўн киши ўрнига йигирма-ўттиз, ҳатто айрим жойларда қирқ нафар одам ишлаётганини кўриб ҳайрон қоламан. Нега ҳар хил корхоналар, турли хизмат кўрсатиш нуқталари қуриб, ёшларни иш билан таъминлаш, уларнинг бир қисмини қишлоқ хўжалигидан бу соҳаларга жалб этиш мумкин эмас?

Кези келганда яна бир кўнгилга тугиб юрган мулоҳазаларимни тўкиб солишнинг мавриди келди. Бу матбуотга муносабат. Айрим тенгдошларимни биламан. Қачон вақт топди дегунча телевизор қаршисида пайдо бўлиб қолади. Тўғри, телевидения энг ҳозиржавоб восита. Бироқ, гўшт ҳеч қачон сабзавотнинг ўрнини боса олмагани каби газета-журналларсиз маънавиятни бойитиб бўлмайди.

Суҳбатдош Жовли ХУШБОҚОВ
«Туркистон»нинг Сурхондарё вилояти бўйича мухбири.

Айём арафасида

АСКАР ҚЎШИҚЛАРИДА ВАТАН МАДҲИ

Тошкентдаги А. Навоий номли санъат саройида Ватанимиз мустақиллигининг беш йиллигига бағишланган Ўзбекистон Қуролли Кучларининг Республика миқёсидаги «Умумармия аскар қўшиқлари V фестивали»нинг якуний концерти бўлиб ўтди. Республикамизнинг турли вилоятларидаги горнизонлардан келган ғолиб санъаткорлар яна бир бор якуний босқичда ўз маҳоратларини синаб кўрдилар.

Санъат саройининг катта залида, гавжум томошабинлар олқиши остида ўтган бу фестивалда ғолиб ўринлар бир неча тоифага бўлиниб тақсимланди. Ижодий гуруҳ тавкимида олиб борилган курашда фахрли биринчи ўрин Тошкент горнизонининг майори Ю. Ниёзов раҳбарлигидаги гуруҳнинг «Гвардиячилар қўшиғи» ижросига насиб этди. Иккинчи ўрин Андижон горнизони А. Маллабоев раҳбарлигидаги вокал-чолғу ансамблининг «Ватан» қўшиғи учун берилди. Учинчи ўринга эса чирчиқлик ижодий гуруҳи мушарраф бўлди.

«Алоҳида ижрочилар учун» тавкимида Самарқанд горнизонидан Баҳодир Ёқубов ижросидаги «Серқуёш ўлка» қўшиғи биринчи ўринга лойиқ, деб топилди. Иккинчи ва учинчи ўринларни бухоролик оддий аскар Ҳабибулло Хўжаев «Аскар мактуби» ва чирчиқлик курсант Нодиржон Исломов «Ўзбекистоним» қўшиғи билан эгаллашди. «Ижрочи муаллифлар» тавкими бўйича Тошкент горнизонидан лейтенант Абдулатиф Жалиловнинг «Туркистон ўғлонлари» қўшиғи ғолиб деб топилди. Самарқанд горнизони ҳарбий хизматчиси Зарина Қосимованинг «Ватанимга» ҳамда Виталий Севанков ижросидаги «Ўзбекистон туғилган кунинг билан» қўшиқларига иккинчи ва учинчи ўринлар берилди.

Фестивалда яна маҳоратли ижроси учун Тошкент горнизонидан прапоршик Камолиддин Раҳматов ва кичик сержант Шуҳрат Дадажоновлар, ҳарбий ватанпарварлик руҳидаги қўшиғи учун, Самарқандлик Келдиёр Тожинуров, томошабинлар соврини учун Жиззах горнизонидан Фаррух Жўраевлар турли совринли мукофотлар билан тақдирланишди.

Фестивалда Ўзбекистон Республикаси мудофаа вазири генерал-полковник Р. Ахмедов, Ўзбекистон ёшлари «Камолот» жамғармаси бошқаруви раиси Ҳ. Абдураимовлар иштирок этишди. Ғолибларни совринлар билан қутлар экан, «Камолот» жамғармаси раиси Ҳ. Абдураимов шундай деди:

— Қуролли Кучлар томонидан мунтазам ўтказиб келинаётган бу фестивал Ватан ўғлонлари тарбиясида, уларда чуқур ҳарбий ватанпарварликни баркамоллаштиришда ғоят муҳим аҳамиятга эга. Мудофаа вазирлигининг бу ташаббуси барча вазирликларимиз учун ўрнак бўлардi. Бу ташаббус, десак муболаға бўлмас. Республикамизнинг беш йиллик юбилейига бағишлаб ўтказилаётган бу танлов, қуролли кучларимизни Ватанга бўлган садоқатли муҳаббатлари қанчалик юксак эканлигини кўрсатиб берди. Фестивал давомида Ватан, она юрт ҳақида юракдан куйланган қўшиқлар ҳеч кимни бефарқ қолдирмаса керак, деб ўйлайман.

А. БОБОЕВ,
«Туркистон» мухбири.

ЭЛ-ЮРТИМИЗНИНГ ЮКСАК САВИЯСИ ВА ҚУДРАТИ ТИМСОЛИ

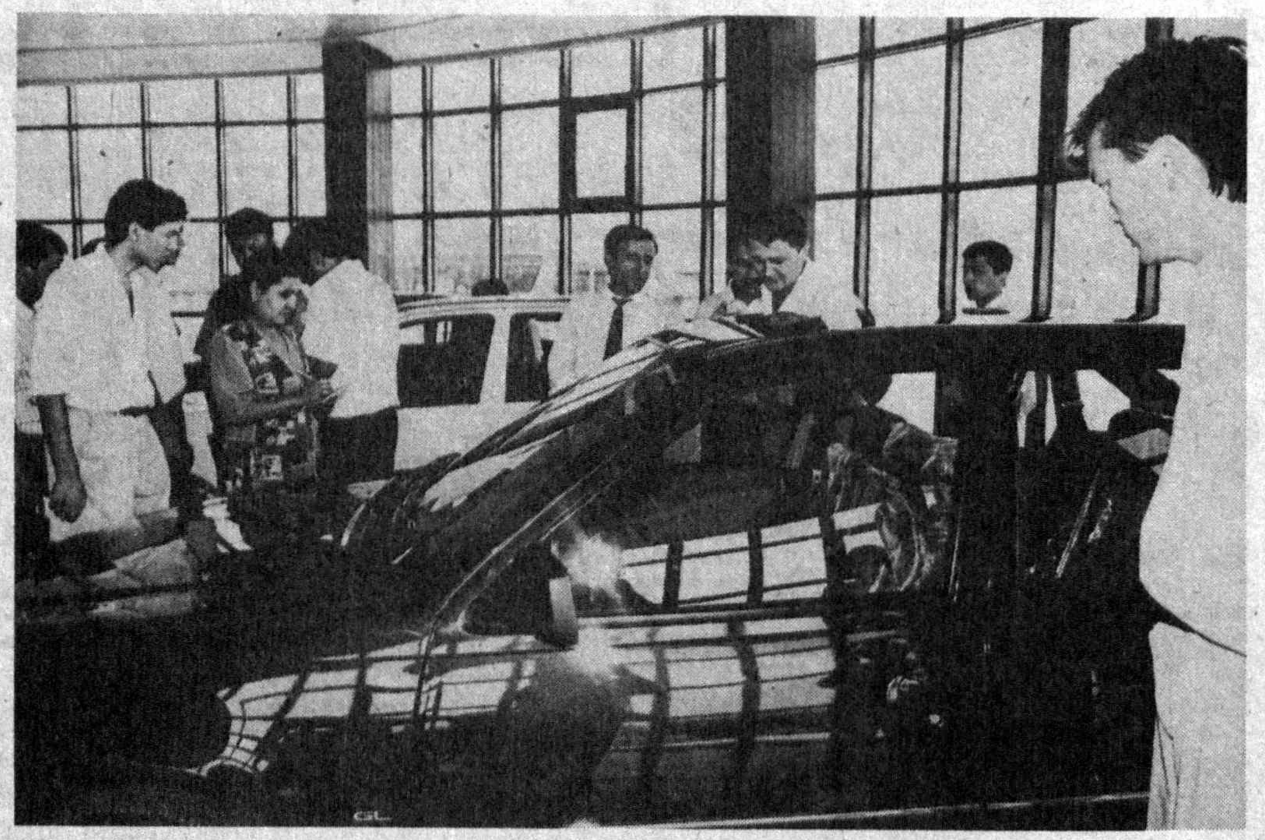

Истиқлол йўлидан дадил одимлаётган Ўзбекистоннинг жаҳон иқтисодиётига интеграциялашишида муҳим қадам саналган «ЎЗДЭУАВТО» қўшма корхонасининг иш бошлаши мамлакатимиз ҳаётида тарихий воқеа бўлди. Ўзбекистонни жаҳондаги автоиндустрияси ривожланган йигирма етти давлат сафига қўшган, мисли кўрилмаган қисқа муддатда бунёд этилган автогигантга бугунги кунда нафақат республикамизда, балки чет элларда ҳам қизиқиш катта. Республика Ёшларининг «Камолот» жамғармаси ташаббуси билан мамлакатимизнинг турли вилоятларида яшовчи йигит-қизлар «ЎЗДЭУАВТО» қўшма корхонаси билан яқиндан танишиш имконига эга бўлди. Яқинда Тошкент вилояти ва Тошкент шаҳри ёшлари ҳам Асака автозаводида бўлдилар. Улар орасида «Камолот» жамғармасининг туман ва шаҳар бўлимлари вакиллари, тадбиркорлар, ишчи ва деҳқон ёшлар бор эди.

Андижон шаҳридан автомобилда 15-20 дақиқа юрилгач, йўлнинг ўнг томонида маҳобатли, ойнаванд бинолар кўзга ташланади. Улардан бирининг пештоқида «ЎЗДЭУАВТО» деган ёзув. Бу қўшма корхона маъмурияти биноси. Завод остонасидаёқ атрофдаги саранжом-саришталик, тозалик эътиборни ўзига тортади. Корхонада кучли тартиб-интизом мавжудлигини дарҳол илғайсиз.

Завод ҳудуди 150 минг квадрат метр майдонни эгаллаган. Энг сўнгги модификациядаги станоклар ўрнатилган асбобсозлик цехи. Завод учун зарур бўлган қўшимча деталлар мана шу ерда тайёрланади. Барчаси бир хил — эгнига «ЎЗДЭУАВТО» рамзи солинган кўк рангдаги махсус кийим кийган, ўз вазифасини қунт билан адо этаётган йигитлар ишини кузатиш мароқли.

Қолиплаш цехи остонасида темир пластинкалар ўрамлари тартиб билан тахлаб қўйилган. Бир неча тонна келадиган ўрамни ёшгина йигит кўтарма кранда махсус конвейерга жойламоқда. Темир пластинка керакли ҳажмда кесилгач, автомобиль кузови қисмларини тайёрлаётган қолиплар томон олиб ўтилади. Босимлари 1200, 2400 ва 3500 тонна бўлган қолипларнинг ҳар бири икки-уч қаватли уйча келади. Ана шундай маҳобатли дастгоҳ ёнида атиги тўрт-беш ишчини кўриб ҳайратта тушасан киши. Мана 3500 тонналик «коматсу» пресси юқорига кўтарилди. Остидан «янги ёпилган» «Дамас» автомашинасининг ён қисми чиқиб келади.

Қолиплаш цехи пайвандлаш цехига уланиб кетган. Кузов қисмларини ортган «автоҳаммол» биринчи цехдан иккинчи цехга қатнаб турипти. Қисмларнинг бир-бирига пайвандланиш жараёни ҳам бир мўъжиза. Икки робот мусиқа чалиб, гўё хиргойи қилганча, оҳиста ўз ишини бажаряпти. Бири керакли қисмни «қўлларида» маҳкам ушлаб керакли жойга олиб бориб қўяди. Иккинчиси эса уни яна бир бошқа қисм билан кавшарлайди. Иш конвейер охиригача давом этиб, кўз олдингизда ҳали эшик ва ойналари, мотор ва ғилдираклари ўрнатилмаган «Тико» пайдо бўлади. Бир пайт цехнинг иккинчи қаватидан худди шу тарздаги «Нексия» конвейер бўйлаб пастга тушади. Бу ишларнинг ҳаммаси Япония, Германия ва бошқа давлатлардан келтириб ўрнатилган энг замонавий линияларда бажарилмоқда. Жанубий Кореялик ҳамкорларнинг ўзлари эътироф этганидек, бундай асбоб-ускуналар ҳали «ДЭУ»нинг бошқа автозаводларида ҳам жорий этилганича йўқ.

Шундай мураккаб машиналар билан «тиллашаётган» ўзбек йигитлари ишига назар ташласангиз, улар ўз билим ва тажрибасига тўла ишонган юқори малакали мутахассислар эканига амин бўласиз. Ҳар бир ишчи ўз иш ўрнида зиммасига юкланган вазифани вазминлик билан пухта бажармоқда.

Бу хоҳ баҳайбат қолип, хоҳ жуда мураккаб робот бўлсин, ёки йиғув ҳамда бўяш цехларидаги нозик иш бўлсин, йигитлар барчасини бемалол уддаламоқда. Шу ўринда бир вақтлар халқимиз салоҳияти қадрига етмай, менсимай қаралгани ёдга тушади. Ушанда бутун республика иқтисодиётини хомашё етиштирувчи соҳага айлантириб, Ўзбекистонда йирик индустриал корхоналар қуриб бўлмайди. Чунки бундай завод ва фабрикаларда ишлаш ўзбекларнинг қўлидан келмайди, дея маломат қилишгани беихтиёр ёдга тушади. Асака заводи бундай ҳақоратлар асоссизлигини кўрсатди. Ўзбек фарзандлари ҳам хоҳ ақлий, хоҳ жисмоний жиҳатдан бўлсин, ҳеч кимдан кам эмаслигини, меҳнатига яраша ҳақ тўлаб, етарли эътибор берилса, япон, немис ва корейс фарзандлари бажараётган ҳар қандай мураккаб ишнинг уддасидан чиқа олишини амалда исботлади. Юртбошимиз таъкидлаганидек, «...бундай корхонани қуриш, замонавий технологияларни ўзлаштириш, бундай улкан заводнинг ишлаб туришини ташкил қилиш учун шунга жавоб бера оладиган малакали ишчи кучига, юксак даражадаги муҳандислик интеллектуал савияга эга бўлиш керак.

Бир сўз билан, лўнда қилиб айтганда, бу янги заводнинг ишга тушиши эл-юртимизнинг юксак савияси ва қудратидан далолатдир».

Меҳмонлар йиғув цехида «Нексия» ва «Дамас», «Тико» автомобиллари терилаётган икки конвейердаги ёшлар иши билан, маҳсулот сифатини жуда юксак талаб ва синчковлик билан текшираётган назоратчилар иши билан танишиб, тайёр маҳсулотлар майдонига йўл олади. Бу ерда ўз русуми ва рангига кўра тартиб билан териб қўйилган автомобиллар кўзни қувонтиради. Улар сони ҳар дақиқада кўпайиб бормоқда.

Ёшлар завод автосалонида ранг-баранг ўзбек автомобилларининг техник жиҳатлари, уларда яратилган қулайликлар билан танишади. Деярли барчада мана шундай автомашиналар соҳиби бўлиш истаги туғилди.

— «Тико»нинг, айниқса, енгилгини кам сарфлаши менга жуда маъқул бўлди, — дейди бўстонлиқдан келган Олим Бобоев, — АҚШда бундан ўн беш йилча илгари нефть инқирози юзага келиб, кўпчилик кам енилғи сарфлайдиган автомобиллар қадрига етган эди. Бизнинг «Тико»га тўрт ярим литр бензин қуйиб юз километр масофани бемалол босиб ўтарқансиз.

— «ЎЗДЭУАВТО» билан танишиш биз — ёшларни қандай қилиб жаҳон талаблари даражасида маҳсулот чиқаришга ўргатувчи бир сабоқ ҳам бўлди, — дейди янгийўллик Рустам Норматов. — Мен автомобиллар сифатини текшириш бўлимининг талабчанлигига қойил қолдим. Ҳатто автомашина буёғидаги биз илғамаган жузъий камчилик учун ҳам у қайта буёқлаш цехига юборилгач, автомобилларимизнинг жаҳон бозорида бемалол рақобат қилишга ишонч ҳосил қилдик.

Асака сафари ёшларни ўз кучига ишонч ҳиссини уйғотувчи бир тажриба бўлди, десак хато бўлмайди. Чунки улар қаердадир — океан ортидаги тенгқурлари эмас, ўз ватандошлари чинакам мўъжиза яратаётганининг гувоҳи бўлишди. Ёшлар Асака заводидан олам-олам таассуротлар билан бирга амалий ишлар учун озуқа ҳам олди. Аслида сафардан мақсад ҳам шу эди.

Бахтиёр ҒАНИ,
ЎзА махсус мухбири
Тошкент—Асака—Тошкент.

«Камолот» — ёшлар таянчи

ИШ ЎРИНЛАРИ ЯРМАРКАСИ

Ёз келди-ю мактабни энди битирган йигит-қизларнинг ташвишлари яна ҳам кўпайди. Кимдир шаҳодатномасини олиб ўқув юртларига ҳужжат топширишга ошиқди. Кимдир одат тусига кириб бораётган каби савдодан фойда топишга ҳаракат қилди. Ўқув юртига кирганлар имтиҳон топширди ҳам дейлик. Кимгадир омад кулиб боқди. Лекин... Аниқроғи, бахт қуши ундан юз ўгирди. Мутахассислиги йўқ. Мактабда касб-ҳунарга ўргатмаган. Нима қилиш керак? Ана шу саволга жавоб топиш мақсадида «Камолот» жамғармасининг ташаббуси билан республикамизнинг барча вилоятларида иш ўринлари ярмаркалари ўтказилди. Унда ёшлар масалалари билан шуғулланувчи ташкилотлар, корхоналар, меҳнат биржалари вакиллари ёшларни иш билан таъминлашга боғлиқ ўз таклиф ва лойиҳаларини намойиш қилишди.

Тошкент шаҳрида бўлиб ўтган иш ўринлари ярмаркаси якунлари ҳақида сўзлаб беришни биз «Камолот» жамғармаси Тошкент шаҳар бўлими раисининг муовини Зайниддин Қурбоновдан илтимос қилдик.

— Биз бундан бир ой муқаддам шаҳримизнинг тегишли ташкилот ва муассасалари билан ёшларни иш билан таъминлашга қаратилган йирик тадбир ўтказишга келишиб олган эдик, — дейди З. Қурбонов, — ва уни ўтказишдан асосий мақсад қилиб, ёшларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, уларга янги иш жойларини яратиш, бозор муносабатларига кўникма ҳосил қилдириш ҳамда Республикамизда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотларга муносиб ҳисса қўшиш эди. Шуни айтиш керакки, пойтахтимизнинг кўплаб ташкилот ва корхоналари бизнинг ташаббусимизга ҳайрихоҳлик билан қарашди. «Бўш иш ўринлари» меҳнат ярмаркасида пойтахтмизнинг барча туманларидаги бўш ўринлари мавжуд бўлган корхоналар ва ташкилотлардан масъул ходимлар қатнашишди. Тадбирга маҳаллалар ёшлари ҳам кенг жалб қилинди. Жами ярмаркада 237 ташкилот ва корхоналар иштирок этиб, 4 мингта яқин ёшларга бу масалада ўзларининг керакли маслаҳатларини беришди. Ҳаммаси бўлиб 7789 нафар ёшлар иш жойларига ва ўқув курсларига йўлланмалар олдилар. Миробод, Акмал Икромов, Мирзо Улуғбек, Ҳамза, Шайхонтоҳур туманларида бўш иш ўринлари ярмаркаси уюшқоқлик билан ўтказилди.

Баҳодир ШОЙИМОВ,
«Туркистон» мухбири

Маданият янгиликлари

«СЎТАҚЎЗИ» ҲАМ ҚАТНАШДИ

Андижон. Ўзбекистон мустақиллигининг 5 йиллиги ва Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишланган «Ўзбекистон ватаним маним» мавзусидаги «Санъат ва меҳнат» фестивалининг 2-босқичи Андижон шаҳрининг Алишер Навоий номли маданият ва истироҳат боғида бошланди. Унда Балиқчи ва Олтинкўл тумани санъаткорлари ва спортчилари беллашдилар. Мусиқавий дастурда Амир Темурга бағишланган махсус саҳна кўринишлари, оммавий рақс, қўшиқлар, қизиқчилик ва санъатнинг бошқа жанрлари бўйича чиқишлар бўлди. Айниқса «Сўтақўзи» гуруҳи ҳамда олтинкўллик хонанда Анора Бадалова чиқишлари барчада катта қизиқиш уйғотди. Шунингдек, спорт мусобақалари ҳам ғоят қизиқарли ўтди. Фестивалда қишлоқ хўжалиги ва саноат молларининг арзон нархдаги савдоси ташкил қилинди. Фестивал август ойларининг ҳар шанбасида ўтказилади.

«ТЕМУРИЙ МАЛИКАЛАР» КЎРИГИ

Қашқадарё. Вилоятнинг Шаҳрисабз ва Китоб туманларининг маданият уйларида «Асарларда Амир Темур сиймоси» номли вилоят кўрик-танловига тайёрланган китобхонлар конференцияси бўлиб ўтди. Конференция тарихчи олим Бўрибой Аҳмедовнинг «Амир Темур» тарихий романи ва Абдулла Ориповнинг «Соҳибқирон» шеърий драмаси асосида тайёрланди. Шаҳрисабзликлар тайёрлаган «Темурий маликалар» дастури дастлабки босқичга уланиб кетди. Унда «Сароймулкхоним, «Хадичабегим» «Гавҳаршодбегим», «Хонзодабегим», «Гулбаданбегим»,»Зебунисо» каби маликалар сиймоларини кутубхона ходимларидан Марзия Темирова, Шоҳида Жабборова, Муҳиба Жўраева, Шаҳноза Муродова, Муҳайё Шералиева. Нодира Хусановалар саҳнага олиб чиқишди.

Мухтасархон КАРИМОВА.

Бизнинг мусоҳаба

«ЁШЛАРНИ ДЕБ ЯШАЙМИЗ-ДА»

Суҳбатдош ҳақида:

Маҳмуджон Ғаниев мамлакатимизда кенжа корхона ҳисобланадиган Косонсой «Пахта толаси» ҳиссадорлик жамияти бошқаруви раҳбари. Наманган шаҳрида таваллуд топган. М. Ғаниев вилоятдаги 2-пахта тозалаш заводида меҳнат фаолиятини оддий ишчиликдан бошлаган. Мутахассисликни пухта эгаллашга бўлган дадил саъй-ҳаракат туфайли тармоқда масъул вазифаларда фаолият кўрсатган. «Пахтани дастлабки қайта ишлаш» мавзусида илмий иш қилиб, техника фанлари номзодлигини муваффақиятли ёқлаган.

— Маҳмуджон ака, суҳбатимизни устоз-шогирд масаласидан бошласак деган фикрдаман. Мана, Сиз бир қанча ихтирочилик ишларини қилган экансиз. Бизга маълум бўлишича, ҳаттоки 1995 йилда Республика Президенти ҳамда халқаро ЮНЕСКО ташкилотининг ташаббуси билан «Фан ва техника» кўрик-танловининг ғолиби бўлган экансиз. Демоқчи бўлганим, Сизнинг изингиздан бораётган шогирдларингиз ҳам борми?

— Оиладаги муҳит фарзандга таъсир этганидек, корхона ёки меҳнат жамоада ҳам шу ҳол қайтарилади. Балки менга бўлган ҳавас ёки муҳит таъсиридами, корхонамизда изланувчан, ташаббускор ва ихтирочи ёшлар бор. Усмонжон Жўраев, Абдумиржалол Жалолов, Миржалол Камолов, Холиддин Иномов, Боқижон Саломов каби бир қатор ёшлардаги интилиш, ҳаракат уларнинг шижоаткорлигидан далолат беради. Масалан, Усмонжон Жўраев қобилиятли, тиришқоқ йигит. Ундаги фанга, тармоққа бўлган меҳр-муҳаббат нечоғлигини ҳозирдаёқ ундан ортиқ муаллифлик гувоҳномасини олишга муяссар бўлганлигининг ўзи айтиб туради. Ёки Абдумиржалол Жалолов оддий монтёрликдан бош муҳандислик вазифасига, Миржалол Камолов оддий чилангарлик касбидан бош механик даражасига кўтарилганлиги шогирдларнинг куйди-пишдилигини кўрсатмоқда. Бундай мисолларни 28 йиллик меҳнат фаолиятим давомидаги кузатишларимдан яна истаганча келтиришим мумкин.

— Мамлакатимизда ёшларнинг эртанги кунига қайғурадиган, унинг манфаатларини ҳимоя қилишга шайланган янги бир ташкилот — Ўзбекистон ёшларининг «Камолот» жамғармаси ўз фаолиятини бошлади. Сиз раҳбарлик қилаётган жамоа, хусусан, шахсан ўзингиз буни қандай кутиб олдингиз?

— Биласизми, корхонамизда 500 дан ортиқ ишчи-хизматчи меҳнат қилиб, рўзғор тебратади. Шундан 382 нафарини ёшлар ташкил қилади. Энди ўзингиз ўйлаб кўринг, Президентимизнинг «Камолот» жамғармаси тўғрисидаги Фармонини ўз-ўзидан бутун бир жамоамизнинг катта-ю, кичиги кўтаринки руҳда қарши олди. Кўпчилик қатори ҳиссадорлик жамиятимиз ҳам таъсисчи сифатида «Камолот» жамғармаси туман бўлими ҳисобига ҳозирча 45 минг сўм маблағ ўтказиб берди. Меҳнат жамоамизда унинг жамоатчилик марказини ташкил этиб, тиришқоқ, ўз касбининг фидойиси Боқижон Саломовни етакчи этиб сайладик.

— Жамғарманинг Низомида Ёшларни тадбиркорликка йўналтириш борасида ҳам гап боради. Умуман, бу масалага Сизнинг муносабатингиз?

— Агарда жамғарманинг туман бўлимига бизнинг бу соҳада мададимиз зарур бўлса, тайёрмиз. Ҳозирча, корхонамизнинг ўзида қишлоқ ёшларига янги иш ўринларини яратиш бўйича сезиларли ишларни амалга ошираяпмиз. Ҳиссадорлик жамияти қошида «Жўрахон» ҳамда «Оқ олтин» кичик корхоналари фаолият кўрсатмоқда. Уларда 30 дан ортиқ Гурмирон қишлоғилик йигит-қиз гилам, полос, аёллар куйлаги, кўрпа-тўшак, сопол буюмлари, тандир каби махсулотларни сифатли ва харидоргир қилиб тайёрлашмоқда. Косибчилик, тегирмон, обжувозда иш юритаётган қишлоқ ёшларининг меҳнатидан гурмиронликлар мамнун.

— Демак ёшларни касб-ҳунарга йўналтириш бўйича амалга ошираётган ишларингиз ёмон эмас экан. Айтингчи, уларнинг бўш вақтлари унумли ва мазмунли ўтишига қандай аҳамият бераяпсизлар?

— Аввало, шуни алоҳида айтмоқчиманки, мамлакатимизда амалга оширилаётган туб ислоҳотларга ҳисса қўшаётган ҳар бир фуқаро фарзандларнинг келажаги, эртанги куни деб ҳаракат қиляпти. Бир сўз билан айтганда, ёшларни деб яшаяпмиз. Ҳаётимиз, умримиз завқи ҳам шунда. Модомики, ёшларнинг бўш вақтлари хусусида гапирадиган бўлсак, жамиятимизнинг ўз футбол жамоаси бор. Шу кунларда туман биринчилиги учун ўтказилаётган мусобақаларда фаол иштирок этишмоқда. Бундан ташқари от спортини шакллантиришга эътибор қаратяпмиз. Мана шу мақсадда 10 бош зотдор от олиб келдик. Яқин орада корхонамизнинг чавандозларини тайёрлаб улоқ ва бошқа беллашувларга олиб чиқамиз.

Суҳбатдош
«Туркистон»нинг
Намангандаги мухбири
Одилжон ИНОМОВ.

Ҳамкорлик робиталари

ИШОНЧЛИ АЛОҚА УЧУН

Қисқа давр ичида уяли телефон наманганликлар ҳаётидан мустаҳкам ўрин олди. Бундай телефонларнинг бенуқсон ишлаб туришини таъминлаш мақсадида «Уздунробита» Ўзбекистон-Америка қўшма корхонаси томонидан ташкил этилган махсус хизмат кўрсатиш станцияси иш бошлади.

Ҳозирги кунда шаҳарда 300 нафар одам уяли телефондан фойдаланмоқда ва уларнинг сони тобора ортиб бораётир. Корхонадагилар тез орада уяли телефон ва электрон аудиотехникаси сотишга мўлжалланган махсус дўкон очишни ҳам режалаштирмоқда.

Н.ХЎЖАЕВА, ЎзА мухбири.

Ислоҳот одимлари

МАНЗИЛЛАРНИНГ ТАНОБИН ТОРТИБ

«Қорақалпоқтранс» ишлаб чиқариш бирлашмаси раиси Ҳабибулла Худойберганов билан суҳбат

— Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов жорий йилнинг биринчи ярми якунларига бағишланиб Вазирлар Маҳкамасида ўтказилган мажлисдаги нутқида республикамиз халқ хўжалиги бозор иқтисодиёти тизимига ишончли, узил-кесил қадамлар қўяётганини таъкидлади. Иқтисодий ислоҳотлар бирлашмангиз доирасида қай йўсинда бормоқда?

— Бу ўринда энг аввало шуни қайд қилиш керакки, 22 автокорхонамиз давлат тасарруфидан чиқиб, ҳиссадорлик жамиятига айланди. Ана шу 22 та автокорхона 150 миллион 800 минг сўмлик акция чиқардилар. Юртбошимиз белгилаб берган беш тамойилнинг чин ҳаётий кўрсатмалар эканлиги кундуздек равшан бўлди: ҳиссадорларимиз 1995 йил якунларига кўра 8 миллион 200 минг сўмлик дивиденд яъни улуш олдилар. Бозор иқтисоди бирлашмамиз фаолиятига кириб келди, дея ишонч билан айта оламан!

— Транспорт ходими мулк шаклининг ўзгаришидан ўзининг ишлаш ва яшаш шароитида манфаатдор бўлиши лозим. Шу ижобий қирра кўпроқ бўртиб кўринаётган бир корхонага мисол келтирсангиз!

— Берунийдаги 42-сон автокорхона ҳиссадорлик жамияти тўғрисида айнан шундай дейиш мумкин. Ҳиссадорлик жамияти топган фойдасидан транспортчиларнинг ишлаш шароитини яхшилади. У ерда сартарошхонадан тортиб саунагача бор. Финляндиядек мамлакатларда ҳар бир хонадон саунага эга бўлганида нега биз ишловчиларимизга шундай шароит яратишимиз мумкин эмас? Мумкин. Шундай қиляпмиз. Ёки автотранспортчи ҳам орзу-ҳавасга эга, иморат яъни уй қурмоқчи. Бундай ҳолатда автокорхона ғишт ишлаб чиқариш цехи энг арзон ғишт етказиб беряпти. Оҳак пиширишцехи ҳам ишлаб турибди. Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарадиган бошқа қатор шохобчалар фаолият кўрсатаётир. Бу ерда ўртача иш ҳақи аллақачон 2 минг сўмдан ошиб кетган эди. Шунга ўхшаш мисолларни Нукусдаги 108-, Элликқалъадаги 20-, Хўжайлидаги 25-, Тўрткўлдаги 115-, Кегайлидаги 116- ва бошқа қатор корхоналар фаолиятидан келтириб ўтишим мумкин.

Кези келганда бир масалага тўхталиб ўтсам, ўринли бўлади, деган умиддаман. Гап ишловчиларимизнинг спорт билан шуғулланиши тўғрисида бормоқда. Мақтаниш деб ҳисобламангу бирлашмамизнинг спорт-соғломлаштириш мажмуи Қорақалпоғистонда пешқадам ўринни эгаллайди. Бу ердаги энг дастлабки замонавий теннис кортини ҳам бирлашма жамоаси қуриб олди. Масаланинг савобли томони шундаки, теннис корти ва спорт-соғломлаштириш мажмуи, наинки бирлашма ишчи-хизматчиларига, балки мазкур ҳудуддаги маҳалла аҳлига ҳам хизмат қилмоқда.

— Автотранспорт воситаси, айниқса, автобуслар йўловчиларнинг узоғини яқин қилади, муайян манзилларга элтиб қўяди. Қорақалпоғистонда автобус қатновининг қай тарзда йўлга қўйилганлигига қисқача таъриф берсангиз!

— Мухтасар қилиб айтганда, Қорақалпоғистон Республикасининг энг олис овулига ҳам автобус йўналиши ташкил этилган. Шунингдек, мамлакатимиз пойтахти — Тошкентга Нукус, Хўжайли, Бўстон, Тўрткўл, Беруний шаҳарларидан махсус йўналишдаги автобус мунтазам қатнаб турибди. Деярлик барча шаҳар ва туманларимизда замонавий, шинам шоҳбекатлар бор. Нукусда соатига 500 йўловчига хизмат кўрсата оладиган йирик автобус шоҳбекати қурилмоқда. 1997 йилда, мустақиллигимизнинг 6 йиллиги нишонланадиган кунлар арафасида бу иншоотни фойдаланишга қабул қилиб олишга умид боғламоқдамиз. Умуман бирлашма доирасида қурилиш ишлари ёмон эмас. Қораўзакда автотранспортчилар учун 16, Нукусда 8 квартирали турар-жой қуряпмиз. Йирик автокорхоналаримиз болалар боғчалари, бошқа зарур маиший шоҳобчаларга эга.

— Биз жуда кўплаб ташкилот ва муассасаларга транспорт хизмати кўрсатамиз. Уларнинг биздан 60 миллион сўмга яқин қарзи бор. Шу қарзни тезроқ узсалар, биз ҳам қатор муаммоларимизни ҳал қилиб олардик. Сабаби автомобил паркимизни имкон қадар янгилашимиз керак, эҳтиёт қисм, ёнилғи-мойлаш материаллари... ҳаммаси молиявий масалага бориб тақалади.

— Қорақалпоғистон автомобил транспортининг истиқболи тўғрисида нималар дея оласиз?

— Транспорт, шу жумладан, автомобиль транспортининг истиқболига қатъий ишонч билан қарашимиз лозим. Ҳурматли Президентимиз Ислом Каримов, ҳукуматимизнинг доимий эътибори туфайли Қорақалпоғистон тўғридан-тўғри темир йўл орқали Тошкент билан, Қўнғиротдан бошланадиган автомобил йўли орқали Бейнов, сўнгра Европа билан боғланмоқда. Иккинчидан, Марказий Осиё ва Кавказорти Республикалари автомобил транспорти вазирлари сафида мен ҳам шу йил апрель ойида Ғарбий Европа мамлакатлари — Германия, Бельгия, Голландияда бўлдим. У ердан катта таассуротлар билан қайтдик. Олган тажрибаларимизни амалда қўлламоқдамиз. Қитъалараро қатновларни уюштира олишимизга шубҳа йўқ!

Янгибой ҚЎЧҚОРОВ,
«Туркистон» мухбири.

1996 йил — Амир Темур йили

ОЛТИНИСАН ОЙ ЭЛНИНГ

(Боши ўтган сонларда).

7. ТАРАМАТАДАН — ТЕРМИЗГАЧА

Ёз бошланганига ўн кун бўлса-да, ҳатто Термизда ҳаво ҳар йилгидан анча паст эди. Бозорларда, кўча-кўйда об-ҳавонинг бу инжиқлигидан ташвишланиб гапиришарди: ташвишланмай бўладими?! Деҳқон эрта баҳорда ерга барака уруғини қадаган, меҳнат қилган, қалб кўрини тўккан! Ким меҳнатини сувга оқишини истайди? Ҳеч ким! Айниқса, ўзбек — болажон халқ! Ёзда мева-чева кўп бўлишини, фарзандларини улардан баҳраманд этишни қайси бир ота-она истамайди, дейсиз! Ўғил-қизини бошига кўтарган халқ учун болаларнинг шодлигидан улуғ бахт йўқ. Амир Темур ҳам: «Чақалоқларни йиғлатмангиз, болаларга озор бермангиз — бу гуноҳи азим эрур. Бундай гуноҳни Оллоҳ хуш кўрмагай», деган эди.

Экспедиция аъзолари шаҳарни тамоша қилдилар. Амударё соҳилида жойлашган бу кўҳна макон кейинги беш йил ичида анча ўзгарди: «қайта қуриш» деб аталган, аммо «қайта тўхтатиш» замонида ташлаб қўйилган қурилишлар кейинги беш йил ичида давом эттирилди, қадимий обидаларни таъмирлаш, шаҳар кўркига кўрк қўшишга эътибор кучайди. Бу тўғрида узоқ гапириш мумкин. Аммо келинг, мен Сизни яна тарих қўйнига бошлай, зеро, мозийга қараб иш тутишнинг савоб эканлигини унутишга ҳаққимиз йўқ.

Термиз нима дегани? Бу сўз қаердан келиб чиққан?

Шаҳарнинг манбааларида учрайдиган энг қадимий номи Тараматадир. Тарамата — нариги соҳилдаги манзил деган маънони англатади.

Биз шаҳар номи билан қизиққанимизни кўрганлар қуйидаги ривоятни айтиб беришди. Бир куни Ҳаким ат-Термизий намоз ўқиш учун масжидга ёлғиз келади. Унинг дўстлари, муридлари баробар ғанимлари ҳам кўп эди. Ҳаким ота намоз ўқиб турган пайтда ортдан келган ғаним унинг бошини кесади ва тезда кўздан ғойиб бўлади. Уни шу ерда дафн этишади. Кунларнинг бирида шогирдлари, қариндошлари зиёратга келишганда қабрдан: «Тирик биз» деган овоз эшитилганмиш. Шукундан бошлаб, ҳалок бўлган шайхни «Ҳаким ат-Тирикбиз» деб аташадиган бўлишибди. Вақт ўтиши билан «тирикбиз» сўзи нотўғри талаффуз этилиб, Термиз дейилибди.

Эрамиздан олдинги 325 йилда Искандар Зулқарнайннинг шаҳарни забт этганлигини яхши биласиз. То Бактрия давлати ташкил топгунча Термиз унинг номи билан аталди. Кейинчалик, у Деметриас, ундан сўнг Евкрадития номини олди.

Кушонлар уни Талими шаҳри деб юритганлар. Хитой — Тибетга будизм динини ёйган Дхармамитра ўзини Тармит шаҳридан деган. Маълум вақтларгача, яъни Чингизхон босқинига қадар бу макон шаҳри Сомон номи билан ҳам юритилди. Умуман олганда, ўша пайтда Термиз «Буюк ипак йўли» устида бўлганлиги учун ҳам шоҳу гадонинг назаридан четда қолмади.

Грек, арман, хитой, форс-араб манбаларида, Сюан-Сзан (VII асрнинг иккинчи ярми), Хордодбек, Хавқал, Мақдисий, Истаҳрий, Беруний, Бобур, Ҳофизи Абру, Давлатшоҳ, Самарқандий каби нуфузли олимларнинг асарларида шаҳар ҳақида қимматли маълумотлар учрайди. Шунингдек, Батута, Клавихо, Вамбери эсдаликларида ҳам шаҳар тўғрисида қизиқарли ҳикоя қилинади.

Термиз денгиз сатҳидан 302 метр баландликда жойлашган. Шаҳарда вақти-вақти билан «Афғон шамоли» кўтарилиб, чор-атрофни чанг босиб туради. Афғон шамоли аслида Каспийдан эсаётган шамол бўлиб, у 1,5-2 кеча кундузда етиб келади.

То рус истилоси давригача Термиз дунёдаги машҳур шаҳарлардан бири эди. 1936 йилгача дунёнинг турли бурчакларидан Ҳаким ат-Термизий мақбарасига зиёратчилар келиб-кетиб турганлигининг ўзи ҳам бу фикримизни тасдиқлайди.

Ҳофиз Танишнинг «Шарафномаи Шоҳий» асарида Мовароуннаҳрнинг кўрки ҳисобланган тўрт шаҳар — Бухоро, Самарқанд, Хўжанд ва Термиз тилга олинади. Демак, VI асрнинг иккинчи ярмида ҳам Термиз дунёнинг машҳур шаҳарларидан бири сифатида илм-фан намояндалари, шоҳу амалдорлар нигоҳини ўзига қаратган.

Яна бир диққатга сазовор томони шундаки, Шош, Хўжанд, Тароз, Ўтрорда-маликлар, Бухорода — садрлар, Термизда эса саййидлар ҳукмронлик қилганлар. Шу боис ҳам Термиз Саййидлар шаҳри ҳам деб аталган.

Ака-ука саййидлар Абул Маъали билан Али Акбарлар Амир Темурни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаганлар. 1370 йилда унинг тахтга ўтириш маросимида иштирок ҳам этганлар.

8. ДАЛИЛЛАР ЁЛҒОНЛАРНИ ФОШ ЭТАДИ

Самарқанд ўзининг Шоҳизиндаси билан машҳур. Термиздаги саййидлар хилхонаси Султон Саодат мажмуаси эса IX асрнинг иккинчи ярмида қурила бошлаган ва у XVI асргача давом этганди. Нима учун Султон Саодат мажмуаси эътибордан четда қолди? Ваҳоланки, унинг узунлиги 200, эни 20 метр бўлиб, 20 мақбарани ўз ичига олган эди.

20 - йилларни эсланг.

Манқуртлашув ботқоқликларига қадам босган чаласаводлар Сурхондарёда кўҳна обидаларни бузишни кампаниябозлик майдонига бошлаб кирдилар. Ўша йиллари Термиз район агролес ташкилоти Султон Саодат мажмуаси ёдгорликлари ғиштларининг анчасини шартнома асосида сотиб юборди. Асрлар бўйи етиб келган обидалар ўзларини бемаъни ҳуррият тарафдорлари деб билган мунофиқларнинг эртани кўра билмасликлари туфайли яксон бўлди. Яна биз, гоҳида ўйламай-нетмай, тахт учун курашган феодал ота-боболар замонида вайрон бўлган деймиз. Амир Темурдан кейин тахтга ўтирган Халил Султон даврида бу мажмуада катта таъмирлаш ишлари олиб борилганини ким инкор эта олади.

Султон Саодат мажмуасини кўришга кечқурун бордик: бу ерда кенг таъмирлаш ишлари олиб борилмоқда, қўлигул усталаримиз кираверишдаги баланд икки мақбара айвони пештоқини ўз ҳолига келтирибдилар: у нақшинкор, ботиқ, ўзига хос услубда қурилган. Пишиқ ғиштлар турли шаклларда моҳирона терилган. IX асрда бизда бино барпо этиш санъати энг олий даражага кўтарилганидан далолат бу.

Биринчи мақбарада Хасан ал-Амир Саййид дафн этилган. Мақбара ичи теп-текис. Қабрни тополмадик. Балки, таъмирлаш ишлари туфайли уни вақтинча кўмиб, текислаб қўйган бўлишлари мумкин.

Энди сўрашингиз мумкин, Ҳасан ал-амир Саййид ким бўлган? Нима учун бу зотга шунчалик ҳурмат кўрсатилган? Халқ учун, юрт учун хизмат қилмаган кишига бунчалик эҳтиром кўрсатилмайди ҳеч қачон?

Ҳасан ал-амир асли Балх шаҳридан. У Балх вилоятида ҳокимлик қилган. VIII аср охирлари IX аср бошларига келиб Термиз дунёнинг йирик савдо, илм ва маърифат шаҳрига айланади. Илоҳиёт фани арбоби Бурҳониддин Саййид Ҳусайн Термизий: бу улуғ инсон машҳур олим Жалолиддин Румийнинг устози эди; машҳур фиқҳ ва ҳадисчи олим Аловиддин Термизий; йирик ҳадисчи олим, файласуф, тарихчи, Ҳаким ат-Термизий, Исмоил Термизий, Жунайд Термизий, олим Ибн Аҳмад Жайҳунийлар худди шу аср ораларида яшаб ижод қилдилар. Уларни ҳозир ҳам Ғарб биздан кўра яхшироқ билади. Мисол учун Ҳаким ат-Термизийнинг 450 асаридан 80 таси Америка кутубхоналарида мавжуд экан, бизда уларнинг 57 таси маълумдир. Мана шу рақамнинг ўзи ҳам биз шўролар даврида ўзлигимизни нечоғлик бой берганимизни кўрсатади. Яна ҳасратга берилмайлик. Аммо «гап келганда, отангни аяма» дейишади, келажак насллар билиб қўйишсин: ўз тарихига яланғоёқ муносабатнинг оқибати нималарга олиб келмайди, шундай бой тарихга эга Сурхондарёнинг дунё назаридан четда қолишига ўзгалар эмас, яна ўзимиз сабабчи дейишимиз тўғрироқдир.

Тўлқин ХАЙИТ
(Давоми бор).

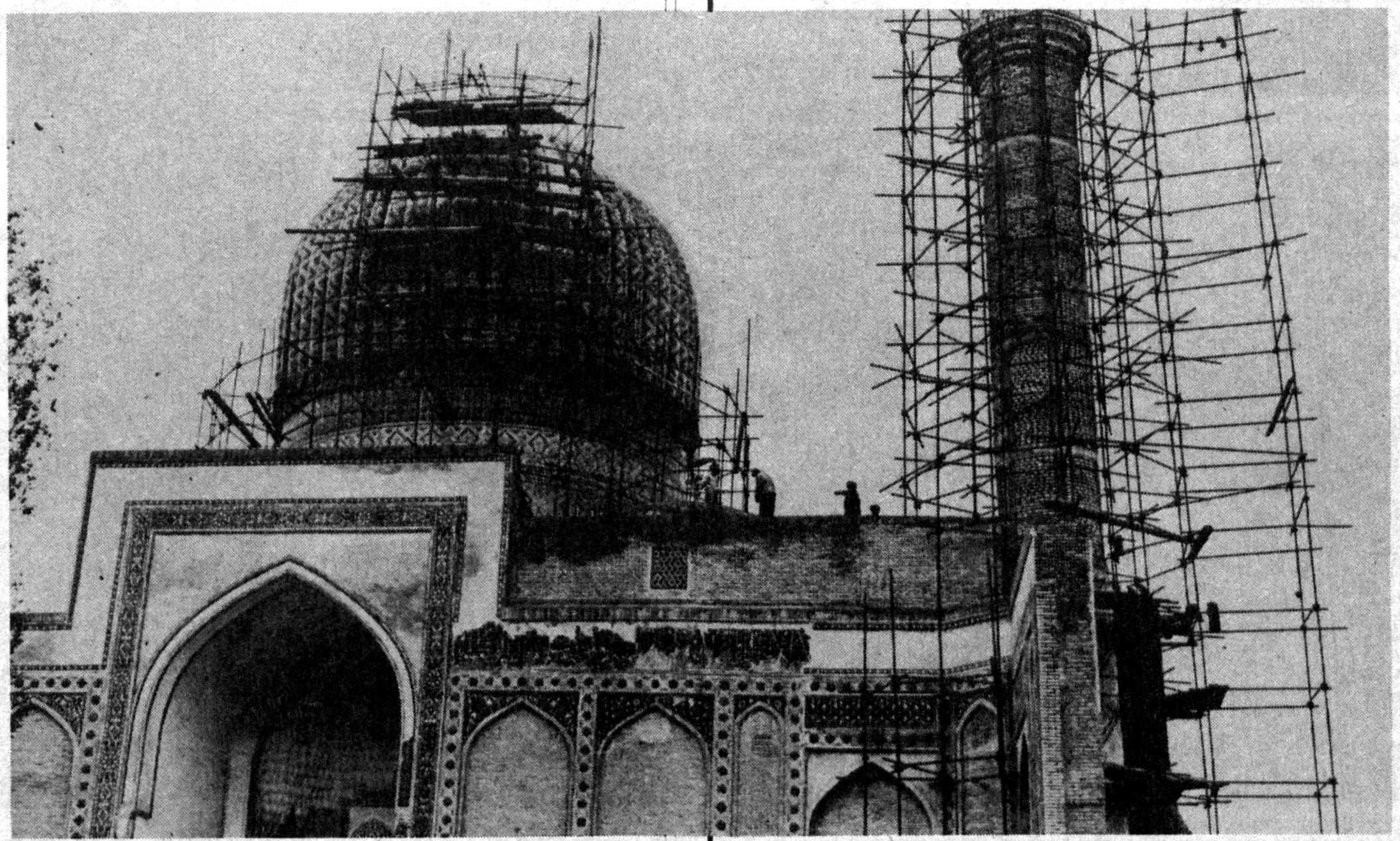

ЖИЗЗАХ ҚЎЗҒОЛОНИНИНГ 80 ЙИЛЛИГИГА

АЖДОДЛАР ЖАСОРАТИ

Тарихнинг қонли саҳифаларида 1916 йил Жиззах қўзғолони номи билан юритиб келинган. Туркистон халқларининг чор Россияси зулмига қарши миллий озодлик ҳаракати 1916 йилнинг ёзида илк бор Хўжанд шаҳрида бошланиб, у тезда Фарғона, Тошкент, Жиззах ва бошқа шаҳарларда кенг аланга олади. Тарихда 1916 йил Жиззах қўзғолони номи билан аталган Ўрта Осиё халқларининг Россия империясининг мустамлакачилик сиёсатига қарши қонли кураши бундан роса 80 йил аввал фожиа билан якунланган эди.

Зулм, зўрликка қарши миллий озодлик, миллий истиқлол майдонида Ватан озодлиги учун курашган минг-минглаб туркистонликларнинг қони дарё бўлиб оқди. Тиш-тирноғигача қуролланган Ўрта Осиё халқларини истибдод исканжасида абадий сақлаш ниятида бўлган оқ империянинг қонхўр генераллари, бағритош зобитлари, босқинчи солдатлари миллий озодлик учун кураш авж олган Жиззах шаҳри ва унинг атрофидаги кўплаб қишлоқларни вайрон қилди, қуролсиз, ҳимоясиз халқни қонга ботирди.

Тарихдан маълумки, Россия империяси қарийб 140 йилдан буён Ўрта Осиё ва Қозоғистон ўлкаларини ҳарбий куч билан босиб олиб, бу бой ўлкани ўз мустамлакасига айлантирган эди.

Мустамлака исканжасида узоқ йиллар яшаб келган Марказий Осиё халқларини чор генераллари, чиновниклари зулмидан сабр косалари тўлиб турган бир пайт эди. Ана шундай оғир дамларда 1914 йилнинг ёзида Германия Россияга қарши уруш эълон қилди. Россия Антанта тарафида туриб, Германия билан уруш олиб борди. Бу уруш Россия учун ҳам унинг иттифоқчиларига ҳам катта моддий зарар етказди. Уруш туфайли вайрон бўлган саноати, халқ хўжалигини тиклаш зарур эди. Россия халқининг ўзи оч-яланғоч бўлганлиги туфайли мамлакатни тиклашга қурби етмасди. Бирдан бир нажот йўли Россия харобаликларини тиклаш, уруш жароҳаталарини битириш учун Туркистон халқларини мардикорлик ишига жалб этиш эди. Россия подшоси 1914 йилда Туркистонда яшовчи европаликларни (19 ёшдан 43 ёшгача бўлганларни) Армияга чақириш учун қарор чиқарди. Бу қарордан маҳаллий халқ меҳнаткашларигина эмас, ҳали даладаги ҳосилини йиғиб олмаган рус мужиклари ҳам норози бўлдилар. Ўлка халқлари орасида оқ подшога қарши исён алангалана бошлади. Рус императори Николай II Россиянинг Германия билан олиб борган вайроналик уруш жароҳатларини битириш, тиклаш учун Ўрта Осиё — Туркистон халқларидан 19 ёшдан 43 ёшгача бўлган маҳаллий кишилардан мардикорликка олиш тўғрисида 1916 йил 25 июнда қарор чиқарди. Туркистон генерал губернатори А. Н. Куропаткин оқ пошшо қарорини бажариш учун Ўрта Осиёда ёшовчи аҳолидан «Фронт ортини мустаҳкамлаш ишига мардикорликка олиш» компаниясини бошлаб юборди. Сирдарё вилоятидан 87 минг, Самарқанддан 38 минг, ўлкадан 500 мингта яқин мардикорлар Россиянинг турли шаҳар, қишлоқларига мажбурий ишлаш учун юборилиши керак эди. Маҳаллий халқнинг оқ пошшонинг мардикорликка олиш сиёсатига қарши норозилигига қарамай, Туркистон генерал губернатори Куропаткин вилоятларда аҳолидан мардикорликка олиш рўйхатини туздира бошлади. Бойлар фарзандларини олиб қолиш учун ўрус тўралари, маҳаллий амалдорларга пора бердилар. Порахўрлик Туркистонда авжига чиқди. Бутун Марказий Осиё халқлари, ўз фарзандларини мардикорликка бермаслик учун Николай II сиёсатига қарши исён-қўзғолон кўтардилар. Халқ қўзғолони июль ойининг бошидан дастлаб Хўжанд шаҳрида бошланиб, у яшин тезлигида Фарғона, Тошкент, Жиззахга тарқалди. Мардикорликка қарши қўзғолоннинг энг даҳшатлиси Жиззахда бўлиб ўтди.

Улкан давлат ва жамоат арбоби Файзулла Хўжаев 1936 йилдаёқ биринчилардан бўлиб, 1916 йил Жиззах қўзғолонининг 20 йиллигига атаб мақола ёзди ва шу мавзуда доклад қилди. Файзулла Хўжаев, Акмал Икромовлар 1916 йилги халқ қўзғолонини Ўрта Осиё халқининг Чоризм зулмига қарши кўтарилган миллий озодлик ҳаракати сифатида таърифладилар. Қўзғолонга ижобий баҳо бердилар. 1916 йилги қўзғолон ёзма ва оғзаки адабиётимизда ҳам ўз аксини топган. Ўзбек халқ бахши шоири Фозил Йўлдош ўғли «Жиззах қўзғолони» достонини ёзди, шоир Ҳамид Олимжон шеърлар ёзди. Ёзувчи Назир Сафаров «Кўрган-кечирганларим» асарида 1916 йилги Жиззах қўзғолони тарихий воқеаларини реал қаламга олганлар.

Жиззахдаги 1916 йилдаги миллий озодлик ҳаракатига қарши Туркистон генерал губернатори Куропаткин бошлиқ Ломакин, Иванов каби ўрус генераллари, зобитлари 2,5 минг жазо отряди 13 та рота аскар, 3 рота казаклар, 3 рота сапёрлар, 6 та тўп-замбарак билан қўзғолончилар қонини тўкдилар. Жиззах қўзғолончилари қирғин қилиниб, улардан 600 киши омон қолди, холос. Ундан ошиқ қўзғолончилар дорга осилди, минглаб нафари Сибирга сургун қилиндилар.

Бироқ империя босқинчилари ҳам катта талофат кўрдилар. Босқинчи империя аскарларидан 97 та аскар ўлдирилганди, 86 таси ярадор, 76 таси бедарак йўқолган. 7 та рус амалдори, рус аҳолисидан 2325 киши ўлдирилганлиги, 1384 киши бедарак йўқолганлиги тарих саҳифаларида ёзиб қолдирилган. Республикамиз мустақилликка эришгандан кейин якдиллик билан халқимизни зулмга, истибдодга қарши кураш тарихини тўғри ёритиш имконияти яратилди. Жиззах Қўзғолони марду майдонларига ёдгорлик-мангулик ҳайкали ўрнатиш келажак авлодга ибрат мактаби бўлгай. Она-Ватан миллий озодлик, истиқлол учун жон фидо қилган ўғил, қизларини ҳаргиз унутмайди. Ватан фидойилари хотираси халқимиз ёдида мангу барҳаётдир.

Мажид ХАСАНИЙ,
филология фанлари номзоди.

ДУШАНБА, 19

I

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!
Профилактика муносабати билан 19 август куни ЎзТВ I кўрсатувлари соат 6.30 дан 14.05 гача ЎзТВ III канали орқали намойиш этилади.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига. «Тошкент. Янги шаҳар», «Орол — менинг тақдирим». «Ўзбектелефильм» маҳсулоти.
18.40 «Фақат қизлар учун».
18.55 «Мозийдан садо».
19.05 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Биржа ва банк хабарлари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.15 «Мусиқа хиёбони».
21.30 «Рангин дунё». Бадиий-публицистик кўрсатув.
21.55 «Бу оқшом...»
22.30 «Морена Клара». Телесериал.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Ўзбекистон телевидениесида вилоят студияларининг кўрсатувлари. Экранда — Қашқадарё вилояти.
00.25 — Тунги тароналар.
00.35 — 00.45 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.40 «Палитра».
19.10 «Услуб» (мода янгиликлари).
19.20 Клип-антракт.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Камертон».
20.10 «Мусиқа, холос».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Курьер».
21.20 «Прайм-тайм».
21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.00 — 24.00 «Спорт қитъаси».

III

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.30 «Ҳафтанома».

8.30 Эстрада тароналари.
9.05 «Жараён». Публицистик кўрсатув.
9.35 «Кичкинтой» студияси. «Доно бобо даврасида».
10.00 Янгиликлар.
10.05 Ҳаммаси маҳалладан бошланади. «Маҳалла — эзгулик бешиги».
10.40 «Нофелет қаерда?». Бадиий фильм.
12.05 Ўзбекистон телерадиокомпанияси хор жамоасининг концерти.
12.35 «Бир том остида». Мультфильм.
12.50 «Чандунинг саргузаштлари». Ҳамид Олимжон номидаги Самарқанд вилоят театрининг спектакли.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.

***

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Афшона — Ибн Сино ватани». Телефильм.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

СЕШАНБА, 20

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

* * *

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Наманган наволари». Мусиқий дастур.
9.05 Биржа ва банк хабарлари.
9.20 «Ғаройиб сайр». Мультфильм.
9.30 Болалар учун. «Қувноқ ёз — ўтмоқда соз».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Ҳамма обод бўлди...» Бобораҳим Машраб.
10.35 Инглиз тили.
11.05 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига. «Улуғ кунлар».
11.40 «Сеҳрли мўйқалам».
12.00 «Нурли манзил сари». Публицистик кўрсатув.
12.30 ЎзТВ хазинасидан. Алишер Навоий. «Лайли ва Мажнун». Видеофильм. 1-қисм.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Болалар учун. «Табиатшунослар клуби».
18.25 «Виждон». Телесериал.
19.10 «Спорт. Спорт.Спорт».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Тафаккур». Тележурнал.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари. «Бизнес-академия».
21.20 «Оҳанглардан таралган меҳр».
21.40 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига. «Мен Ватанни мадҳ этаман».
22.00 «Альманах-ТВ».
22.30 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига. «Умид чечаклари».
22.50 «Замон».
23.00 «Мусиқий саёҳат».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 «Пул ҳангомалари». Ҳажвий новелла.
00.20 — 00.30 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.25 «Тропиканка сири». Телесериал.
19.15 «Блиц». Фотокўрик.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Постфактум».
20.05 «Нафис мажлислар». Хотин-қизлар учун кўрсатув.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «АРТ-журнал».
21.15 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.55 «Кинонигоҳ».
23.35 — 00.20 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Хризантемалар боғи». Катталар учун мультфильм.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

ЧОРШАНБА, 21

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Санъат дўстликка чорлайди». Сўғдиёна» халқ чолғу оркестри Германияда.
9.10 «Ишбилармон». Публицистик кўрсатув.
9.35 «Футбол майдонларида».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Хазинамиз таянчи». Публицистик кўрсатув.
10.30 Янги алифбони ўрганамиз.
11.00 «Ассалом, япон тили!».
11.40 «Бола бошидан...»
12.15 Мумтоз ашулалар.
12.45 ЎзТВ хазинасидан. Алишер Навоий. «Лайли ва Мажнун». Видеофильм. 2-қисм.
14.00— 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига. «Мутаваккил Бурхонов «. «Ўзбектелефильм» маҳсулоти.
18.40 «Замон билан ҳамнафас».
19.00 «Оҳанглар оғушида».
19.05 «Сайёрамиз садоси». Публицистик кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Фольклор-этнографик жамоаларининг «Зилол» телефестивали.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари. «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
21.20 «Аёл қалби наволари». Мусиқий композиция.
21.50 «15 дақиқа спорт ҳақида».
22.05 «Автоолам».
22.20 «Морена Клара». Телесериал.
23.05 «Адашлар». Кинокўрсатув.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.20 — 00.30 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.30 «Табиат дунёси».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Дунё бўйлаб...»
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Гиннес-шоу».
21.25 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
22.55 — 23.55 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Қадимий йўл». Телефильм.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

ПАЙШАНБА, 22

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Дил тароналари». Мусиқий дастур.
9.05 Буюк келажак сари. «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
9.20 «Қувноқлар даврасида». Булунғур туман «Лолача» болалар ансамбли.
9.40 Мирзачўл: кеча ва бугун. «Излари бўстон кишилар».
10.00 Янгиликлар.
10.05 Ўзбек тилини ўрганамиз.
10.35 Маърифатнома. «Мавлуди шариф».
11.20 Ҳуқуқ сабоқлари. «Иқтисод ва ҳуқуқ».
11.50 «Уйинқаро болалар». Мультфильм.

Ўзбекистон ойнаи жаҳонида

12.00 Ғанижон Тошматов номидаги дуторчилар ансамблининг концерти.
12.30 ЎзТВ хазинасидан. Алишер Навоий. «Лайли ва Мажнун». Видеофильм. 3-қисм.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Кичкинтоймиз — гижингтоймиз».
18.30 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
18.50 «Кўзгудаги акс». Фототанлов.
19.00 «Акциядор луғати».
19.15 «Дилнавоз садолар».
19.20 «Омонлик тилаймиз!»
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Юзма-юз». Мулоқот.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари». «Ўзбекистон ва жаҳон».
21.15 «Мутойиба». Пайшанба ҳазиллари.
21.25 «Ўзбекистон — Ватаним маним!»
21.30 «Одобнома».
21.40 Дилнавоз садолар.
22.00 Олтин мерос. «Насриддин Бухорода». Бадиий фильм.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.10— 00.20 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Тропиканка сири». Телесериал (Бразилия).
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Автосалон».
20.15 «Мусиқа, холос».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Мак ва Матли». Қизиқарли кўрсатув.
21.25 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.05 «Кинонигоҳ».
23.45 — 00.10 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Қўқон ёдгорликлари». Телефильм.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

ЖУМА, 23

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Кекса санъаткорлар».
8.55 «Юзма-юз». Мулоқот.
9.15 «Хаттот хати — халқ бахти». Абдуқодир Муродов.
9.35 Болалар учун. «Оромгоҳлар қўйнида».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Талаб ва таклиф». Публицистик кўрсатув.
10.20 «Китоб ва ҳаёт». Тележурнал.
10.50 «Қўшиғим, жон қўшиғим».
11.25 «Ислоҳотларнинг амалий самараси».
11.50 «Фильм суратга олинди». Кинокўрсатув.
12.30 «Маърифат» видеоканали.
13.30 «Пойтахт концерт залларида».
14.00 — 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига. «Соҳибқирон ижодкор нигоҳида», «Академик Ғани Мавлонов». «Ўзбектелефильм» маҳсулоти.
18.40 «Аудитория».
19.10 Бизнес ҳафта якунлари.
19.20 «Ўзбекистон — Ватаним маним!»
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Эртага — шанба».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.25 «Ривоят».
21.35 «Ўзбекистон — Ватаним маним!»
21.40 «Синфдош» кўрсатувининг махсус сони.
22.20 «Морена Клара». Телесериал.
22.40 «Масала».
23.00 «Хуш келибсиз».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Бизнес ҳафта якунлари.
00.05 Тунги тароналар.
00.15 — 00.25 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.30 «Уйинчоқлар растаси».
18.40 «Бизнес-уик».
19.00 «Сизнинг имконият».
19.10 «Мусиқа, холос».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
20.15 «Мусиқа, холос».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Видеогид».
21.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
22.50 — 23.50 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Сўх дарёси бўйлаб». Телефильм.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

ШАНБА, 24

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Тараннум». Мусиқий дастур.
9.05 «Аёл борки, олам мунаввар...». Публицистик кўрсатув.

«Ёшлик» студияси намойиш этади:

9.35 «Ёшлар билан...»
10.05 «Ҳангома».
10.25 «Ёшлар ва замон».
10.45 «Қувноқ стартлар».
11.25 «Шоҳруҳ» клуби.
11.55 «Ёшлар ижоди». Баҳодир Пирматов ва Дилфуза Раҳимова.
12.25 «Сирли сандиқ». Телеўйин.
13.05 «Яшил чироқ». Телемусобақа.
13.45 Футбол. Осиё кубоги эгалари кубоги. «Навбаҳор» — «Жаввия» (Бағдод, Ироқ).
14.30 — 15.30 «Маънавият» видеоканали.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Совға».
18.20 «Олам».
18.35 «Ҳайрат».
18.50 «Сиз севган қўшиқ».
19.05 «Оҳанрабо».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Оҳанглар оғушида».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Ўзбекистон — Ватаним маним!».
21.35 «Рангин дунё». Бадиий-публицистик кўрсатув.
21.55 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Дўстлик» — «Наврўз».

«Тунги ёғду». Дам олиш дастури:

22.40 «Мўъжиза».
22.50 «Имкон чўққилари».
23.00 Фотима Григ «Гулсум она» фильмида.

II

9.00 «Мультдаста».
9.15 «Боланинг тили...»
9.25 «Табиат шифохонаси».
9.35 Дилором наволар.
9.45 «Таманно».
9.55 «Йўловчи ва транспорт».
10.00 «Сиздан ишорат...».
10.25 Видео янгиликлари.
10.45 — 12.25 Видео — «О».

* * *

18.00 «Бугуннинг боласи».
18.20 «Жозиба».
18.35 Телесериал. «Норизо ва ношукурлар» туркумидан (Миср Араб Республикаси).
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Компьютер-Осиё».
20.15 Дубляж.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.

«Шанба оқшоми». Дам олиш дастури:

21.00 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».
21.20 «Алмисоқдан қолган дўкон».
21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10 — 23.50 Видео — «О».

III

16.00 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

ЯКШАНБА, 25

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан!».
11.00 «Цирк! Цирк! Цирк!».
11.40 «Бугун — Шахтёрлар куни». Кўрсатув ва концерт.
12.20 «Ташриф». Дам олиш дастури.
13.10 М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 5-кўй.
13.50 «Мультипанорама».
14.10 «Ислоҳот истиқболлари». «Ўзгазлойиҳа» жамоасининг меҳнат фаолияти ҳақида.
14.30 — 15.30 «Нурли келажак». Видеоканал.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «LEGO» сайёраси.
18.15 «Виждон». Телесериал.
19.00 «Келгуси ҳафтада».
19.15 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Бир ўлка-ки...».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Буюк келажак сари».
21.25 «Илҳом сатрлари».
21.30 «Шахс ва баҳс».
21.55 «Келгуси ҳафтада».
22.10 ЎзТВ экранида премьера: М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 6-кўй.
22.50 Футбол олами.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ҳафтанома».
24.00 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Пахтакор» — «АСК».
00.45 Тунги тароналар.
00.55 — 01.05 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Бугуннинг боласи...».
9.20 «Жозиба».
9.35 «Компьютер — Осиё».
9.55 Дубляж.
10.05 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».
10.25 «Алмисоқдан қолган дўкон».
10.35 Видео — «О».

* * *

18.00 «Даракчи».
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультдаста».
18.40 «Табиат шифохонаси».
18.50 «Дилором наволар».
19.00 «Таманно».
19.10 «Дармон».
19.20 «Транспорт ва йўловчи».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Мусиқий майдонча».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 Видео янгиликлари.
21.30 Телесериал. «Норизо ва ношукурлар» туркумидан (Миср Араб Республикаси).
22.20 «Даракчи».
22.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
23.00 — 00.40 Видео—«О».

III

17.05 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

IV

9.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!».
9.30 «Дарвоқе».
9.55 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
10.25 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
10.35 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
12.05 «Жонли сайёра».
12.25 Эълонлар.
12.30 «Парле ву франсэ?» Француз тили ҳамма учун.
13.00 «Учувчи шифокорлар». Телесериал (Англия).
13.45 Эълонлар.
13.50 «Иштирок этувчилар».
14.20 Киносалон. Аль Пачино Брайн де Пальманинг «Чандиқли юз» фильмида.

*

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

Тошкент шаҳар Собир Раҳимов туман «Меҳрибонлик» ногиронлар жамияти бўлими Ўзбекистон ногиронлар жамияти раиси Содиқ Убайдуллаевга қизи **ДУРДОНАнинг** бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Гуллаётган диёр» танлови

БИЗДАН САБОҚ ОЛАР БУ ДУНЁ

ЎЗБЕКИСТОН — МЕНИНГ ЮРАГИМ

Ватанимга қудрат бергин, худойим,
У мени асрасин паноҳларида.
Пинжида пинҳона юрмасин хоин,
Фориг бўлсин уруш гуноҳларидан.
Кавушин олтиндан кийсин ҳамюртим,
Давра тўрин олсин, қаддин қилиб ғоз.
Ҳотамтой қалбига яраша доим
Топсин ўз ва ўзга юртларда эъзоз.
Ёрқин чироқларин яшнатиб мудом,
Кўринсин энг узоқ сайёралардан.
Осмон бўшамасин уни деб келган
Сайёҳ меҳмон тўла тайёралардан.
Энг ёрқин юлдуз деб хариталарда
Уни кўрсатсинлар, шудир тилагим,
Қалбим урмоқдадир, яшаркан Ватан
Ўзбекман — Ватаним уйғоқ юрагим.

ВАТАН — БАХТ ДЕМАК

Ватан у қайдадир?
Ватаним қайда?
Юрагим заминдан
Тафт олган жойда.
Ўзбекча куйласа,
Дарё жаранги,
Атлас деб ўйласанг
Камалак рангин,
Онам алласидан
Ҳапқирса юрак.
Бу она заминдир
Ватан — Юрт демак.

Тиллақоши бўлса
Тоғлар безаги.
Пахтанинг расмини
Чизса кузаги,
Тарихи кўп минглаб
Йилга қадалса.
Ўзбекнинг номидан
Номи аталса,
Ҳумоси бахт дея
Тиласа тилак
Бу она заминдир,
Ватан — Бахт демак.

Сабоси онамдек
Бошим силаса,
Қуёши отамдек
Меҳр тиласа,
Оғамдек тоғлари
Суяса таним,
Сўзи қўриқласа
Дуодек мани,
Остонам изимдан
Кўз тикса илҳақ
Бу она заминдир
Ватан — Уй демак.

Ватан у нимадир
Қалбим сўроқлар?
Юрагим бойланган
Яқин-йироқлар.
Ватан вужудимнинг
Туғилган жойи,
Ўлкамнинг қуёши
Юртимнинг ойи,
Ватаним жисмида
Мен ҳам бир бўлак,
Ватаним менгаю
Мен унга керак.

НАВОИЙ НИДОСИ

Мендан, сендан қолган бу дунё,
Биздан сабоқ олган бу дунё,
Сўнгра ўйга толган бу дунё,
Дил дардига қонган қаламим,
Сиёҳдан ўт олган аламим!

Шам нуридан кўзларим сўниб,
Сониялар ғубори қўниб,
Мужгонларим кетдими қўниб,
Дил дардига қонган қаламга,
Сиёҳдан ўт олган аламга.

Тахт деб наҳот кетса диёнат,
Оға-ини қилса хиёнат,
Бир кам дунё — бебут иморат,
Буткул дардга тўлди қаламим,
Сиёҳдан ўт олди аламим.

Мансаб менга надир Астробод,
Мўмин Мирзо қайдадир Ҳирот
Терилари шилинган жаллод
Буткул дардга тўлди қаламим,
Сиёҳлардан ёнди аламим.

Бу дунёнинг ҳар бир хабари,
Умрим зери, умрим забари,
Йиғилару, тўкилар бари,
Дил дардига қонган қаламга,
Сиёҳдан ўт олган аламга.

Оққа қора тушган битиклар,
Армонларим ямар, кемтиклар,
Орзуларим ким ўнгда тиклар?
Дил дардига қонган қаламми,
Сиёҳдан ўт олган аламми.

Искандаршоҳ, Муқбилу, Фарҳод.
Менинг юртим қилурсиз обод,
Тахт — маводир, ёзгулиги ёд.
Сўзлар дардга тўлган қаламим
Сиёҳдан ўт олган аламим.

Қайда семург, қайда ибтидо,
Қалб қаъридан келурми нидо?
Ўзлигимдан бўлмайин жудо,
Дил дардига қонса ҳам қалам,
Сиёҳдан ўт олса ҳам алам.

Кетса ҳамки қонларим жўшиб,
Қўлларимдан қаламим тушиб,
Мен туркийда ёзишни қўшиб,
Қайтдим, энди йўқлир аламим,
Қўлингизда ёнсин қаламим.

Кавсар ТУРДИЕВА.

Суратказ нигоҳида — Атланта

Олимпия ўйинларининг якунланганига ҳам икки ҳафта бўлди. Атланта «Олимпик стадиуми»да ватандошимиз Темур Иброҳимов юртимиз байроғини balandга кўтариб ўз жамоадошларини — юртимизнинг 75 ўғил-қизини ўйингоҳга бошлаганига гувоҳ бўлган эдик. Кечагина Армен Богдасаров дзю-дочилар беллашувида юртимиз учун биринчи кумуш, Карим Тўлаганов эса биринчи бронза медалини тортиқ қилганди.

8 август куни юртдошларимиз Атлантадан Тошкентга қайтаётганларида ҳаяжонли лаҳзаларни кузатиб, ҳар биримизнинг кўнглимизда юрт учун ғурур ва ифтиҳор туйғулари кечган эди. Спорт фахрийларимиз эса биз эришмаган орзуларга фарзандларимиз, ука ва сингилларимиз эришди, деб шукроналар айтганда, ўзбекнинг ҳам армони ушалди, дедик.

Бугун бу, тарих. Аниқроғи, улкан тарихимиз зарварақларининг бир саҳифаси. Дастлабки, Олимпиадамизда насиб этгани кумушу бронза экан, келгусида олтинлар бўлар...

Газетамизнинг шу сонидан жой олган фотосуратлар ҳам ана шу онлардан ҳикоя қилади. Муаллиф спорт фахрийси ва журналист Алишер Рисқиев. Кўринг, мушоҳада юритинг. Бу юртимиз спортининг тарихи. Унинг илк қадами. Биз эса ҳайр Атланта, олдинда Сидней... Бизни Олимпиада деб аталмиш улкан спорт оиласининг янги байрами кутмоқда деб қоламиз.

Алишер РИСҚИЕВнинг Олимпия лаҳзаларидан ҳикоя қилувчи фотосуратларини келгуси сонларда ҳам бериб борамиз.

Бир кўнгил изҳори

ОҚ КУЙЛАКЛИ «ОҚ ЙИГИТ»

Хадрадан автобусда «Ғунча» кинотеатри томонга кетаётган эдим. Кун иссиқ, тик турганимча ойнадан кўчани кузатиб келаяпман. Автобус Чорсу бозори яқинида тўхтади. Бекатда турган одамлар ур-сур қилиб автобусга чиқа бошлашди. Кўриб турибман: бозор тарафдан 30 ёшлардан ошган эр-хотин автобус томонга югуриб келишаётган эди. Шу пайт одамлар юрадиган йўлакда катта тезликда пайдо бўлган оппоқ «Жигули» эр-хотинни уриб юборди. Хотин бир чинқирганча, йиқилиб тушди. Эри мувозанатини сақлаб, хотинини турғизди-да, учиб кетган сумкаларини йиғиштира бошлади.

Машинадан оқ куйлакли, оқ шимли қора кўз ойнагини бошига қистириб қўйган йигит хотиржамгина тушди. Ранги буздай оқариб, тили калимага келмай қолган хотинга қарата қўлини пахса қилиб, «Кўзларингга қарасаларинг бўлмайдими?», дея бақира кетди.

Ҳамманинг кўзи томошага қаратилган, охири нима билан тугаркин? Томошагўйлар ичидан бир аёл ёриб чиқди.

— Нега бунга бақирасиз, ўғлим, сал қолдику юраги ёрилиб ўлишига бечоранинг. Айб ўзингизда бўлса, қонун бўйича ҳам пиёдалар ҳаракатланадиган жойда машина юриши мумкин эмас-ку, ахир, — деди куюниб.

— Эй, кенойи, сизнинг ишингиз бўлмасин, йўлингиздан қолманг, хўпми, — дея кўрсаткич бармоғини ишга солди йигит.

Бу воқеани кўриб, жуда хўрлигим келиб кетди, ичичимдан келаётган йиғини тўхтатолмадим. Нега йиғладим, билмадим. Балки ўша воқеани кўриб туриб, ким ноҳақлигини айтишга ожизлигимдандир. Балки кўчада бўлганимда ҳам айта олмаслигимни билганим учун йиғлагандирман.

Балки...

Йиғлоқиликни юзимга солманг! Бу ерда, тўғрироғи, кўра туриб мум тишлаёзган инсон ожизлиги бор. Эҳтимол мен кўпроқ ўз ожизлигимни тан олиб йиғлагандирман. Билмадим...

Автобус жўнаб кетди. Ортга қарай-қарай «Ғунча»да тушдим. Улар қандай тинчишгани менга қоронғу. Ўз ожизлигимни тан олган сари, одамлар орасидан ёриб чиққан ўша аёлнинг жасоратига, ҳақни айта билишига қойил қорла бошладим. Шундай юракли, диёнатли, ҳақгўй инсон борлигига шукрлар айтиб, ўз-ўзимга таскин бердим. Ахир, сен менга тегма, мен сенга тегмайман, дегувчилар қанча.

Кимдир шуни ёзиш шартмиди, дер. Аммо мен учун шарт. Бу билан ўзимни оқламоқчи ёки таскин бермоқчи эмасман.

Булардан қатъий назар, инсон журъати, унинг шижоати бошқа бир кишининг журъати ва шижоатига суянишини биламан. Бу эса мана шу таянчни бирбиримизга ўз вақтида кўрсата олганимиздагина намоён бўлади. Ушанда бундай воқеаларга биргалашиб барҳам берамиз. Энг муҳими, ўшанда инсон ўз ҳурматини топади.

Нордамин ТЎРАЕВ, ТошДУ толиби.

Газета саҳифаланаётганда

ТАРҒИБОТ ВА ТАШВИҚОТ ОЙИ

Фарғона вилоятида республика мустақиллигининг беш йиллиги ва Соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги муносабати билан тарғибот-ташвиқот ойлиги бошланди. Унда Республика ёшларининг «Камолот» жамғармаси, «Маънавият ва маърифат» маркази ҳамда республика «Маҳалла» жамғармаси вилоят бўлими фаолларидан иборат тарғиботчилар гуруҳи иштирок этмоқда. Эндиликда гуруҳ аъзолари вилоятнинг шаҳар ва туманларида, маҳаллалар ва меҳнат жамоаларида бўлишиб, Президент Ислом Каримов ва Республика ҳукумати олиб бораётган оқилона ишлар, ташқи ва ички сиёсат, Марказий Осиёдаги барқарорлик, иқтисодий ислоҳотларнинг самарадорлиги, соҳибқирон Амир Темурнинг ҳаёт йўли, фаолияти, буюк давлатчиликни барпо этишдаги улкан мероси ҳақида турли суҳбатлар, ижодий кечалар ўтказадилар.

Р. КАМОЛОВ, ЎзА мухбири.

Сиз кутган учрашув

ЯШАШ УЧУН КУЛИШ КЕРАК

Кулгу...
Аския...
Ҳажвия...

Бир-бирига ўхшаш сўзлар. Лекин ўзбекни шуларсиз тасаввур қилиб бўларканми? Бекорга аския фақат бизнинг миллатга хос, Насриддин афанди эса ҳақиқий қаҳрамонимиз дейилмайди.

Сўнгги йилларда ҳам Насриддин афандининг издошлари кўпайиб бораётганидан ўзбек умрининг охиригача кулгу билан дегани ҳақ гап эканлигига яна бир бор амин бўласиз. Ўзингиз қаранг, Юсуфжон қизиқ Шакаржонов, Сойиб Хўжаев сўнг Муҳаммадамин Дарвешов, Эргаш Каримов, Бахтиёр Ихтиёров, Хусан Шарипов, Мирзабек Ҳолмедов, Обид Асомов, Ҳожибой Тожибоев... Бу таркибни яна ҳам давом эттирса бўлаверади, бўлаверади, бўлаверади... Шу ерда нуқта қўяйлик-да, асосий мавзуга ўтайлик.

Бугунги қаҳрамонимиз Маъруфбой... Йўқ-йўқ, Тилла бола, йўқ Мўтти шоир. Хуллас, гапнинг қисқаси Шерали Ҳожиев. Оббо, «Туркистон» газетаси фақат Шерали Ҳожиев ҳақида гапирар эканда, деб эътироз билдираётгандирсиз. Нима қилайлик? Ўрганган кўнгил... деганларидек, газетамизнинг доимий меҳмони Шерали Ҳожиев, аниқроғи, энди биз Шерали Ҳожиев хонадони меҳмони. Гапнинг индаллоси август ойи биринчи ҳафтасининг қайси бир кунида қаҳрамонимизнинг уйига бордик.

—Иби, иби, мулла Нодир, қайси шамол учирди? Киринг-киринг, — деб Белтепа деб аталмиш даҳада жойлашган тўққиз қаватли бинонинг еттинчи қаватидаги хонадонга таклиф қилди мезбон. Хонадоннинг меҳмонлар учун ажратилган бир хонасида доира садоси янграб, кимнингдир кимга «Тўхта, эпизодни қайтарамиз», деган гаплари эшитилаётган эди. Хонага кирган заҳоти таниш чеҳраларга кўзим тушди. Бири ҳаммаёғи «бетон» бўлиб кетган Абдурашид Жўраев, бириси чилдирмани қарсиллатаётган Убайдулла Қўчқоров, яна бири эса «янги шогирд» — Неъматжон Салимов.

— Тинчликми, — дедим.

— Ҳа, янги концерт дастурига тайёргарлик кўробмиз, — деди Шерали бир кўзини менга, бир кўзини Убайдуллога тикиб, — бу қандойчикин чолиш, қайта чол — дея ўргатгандек бўлди. Мана сентябрнинг 22 сига бир концерт қўйобмиз. Унда ўзимизнинг жўрамиз Салоҳиддин Азизбоев қўшиқ айтади, устозимиз Эргаш ака Каримов, Роза опа ва Эркин Комиловлар иштирок этишади. Яна полвонларнинг чиқиши...

— Сизнинг «Дераза»нгиз, майизни дамкасини чиқаришингиз, Сотти шоир билан Мўтти шоир сифатида рақобатлашишингиз ҳаммага маълум. Лекин концертга келган томошабин албатта Шерали Ҳожиевдан ва умуман «Мўтти» театр студиясидан янгиликлар кутади...

— Гап нест. Янгилик эса кўп. Масалан, Абдурашид Жўраев билан «Ҳаёлий туш» интермедиясини саҳналаштирганмиз. Яна томошабинлар ҳақиқий ҳинд кинофильмининг гувоҳи бўлишади.

— Муаллиф ҳам ўзлари бўлсалар керак?..

—Биласиз-ку энди... Бироқ, тўғри бизнинг ҳам, бошқа қизиқчиларнинг ҳам оғриқ жойи бизларга атаб ёзадиган ёзувчиларнинг камлигидир. Ҳеч нарса ўз-ўзидан яралмайди. Барибир ҳар бир киши ўз ишини қилиши керак. Кимдир ёзиши, кимдир саҳналаштириши ва кимдир роль ўйнаши керак. Мана биз Анвар Обиджон билан ҳамкорлик қилдик, Мўтти яралди. Шароф Бошбеков яратган Шариф ва Маъриф эса ҳанузгача ўз мухлисларига эга. Тўғри, ҳозир ёзувчилар билан ҳамкорлигимиз аста-секин ривожланмоқда. Ҳожиакбар Шайхов, Рустам Обид каби қалам аҳли вакиллари билан янги асарлар устида ишламоқдамиз. Лекин... Яшаш учун кулиш керак деб, кулдириш усулларини ахтаряпмиз.

— Келинг, муаммоларни бир четга қўяйлик-да, кулгу ҳақида гапирайлик. Европа ҳажвиётининг қироли Пьер Августин Бомарше «Зерикканингизда лоақал кўзгуга қаранг, балки ўзингизнинг устингиздан куларсиз», — деган экан...

— Тўғри, лекин бошқа бириси эса башаранг қийшиқ бўлса, кўзгудан ўпкаланма, деган экан-да...

— Ҳазил чиқмади. Яхшиси битта латифадан олинг.

— Ҳа, майли эшитинг.

Маймун дарё бўйида ўтириб олиб, сувни қамчилаб ҳайдаётган эмиш. Тимсоҳ сўрапти:

— Нима қилаяпсан?

— Бир сўм бер, айтаман, — дебди маймун.

Тимсоҳ бир сўм берибди.

— Қани айт-чи, нима қиляпсан?

— Кўрмаяпсанми? Сувни қамчилаб ҳайдаяпман.

—Вой аҳмоқ-ей...

— Аҳмоқманми, йўқми, лекин ҳар куни ўн сўм тушиб турипти, — дебди маймун.

Хуллас, шунақа гаплар. Иби, киностудия эсимдан чиқиб кетибди. Яқинда «Камолот» жамғармаси ёрдамида янги киностудия ташкил этмоқчимиз. Ҳозир уни ташкил этиш ишларини олиб бормоқдамиз. Майлими, ташкил этилгач, бу мавзуга қайтсак.

— Қаршилигим йўқ. Сизга ва кичик, аммо кулгиси катта жамоангизга ижодий зафарлар тилаб қоламан.

Нодир СУБХОНОВ, «Туркистон» мухбири.

Сой соҳили сўлим-сўлим...

«Ўзбек Наво» гастрол-концерт бирлашмаси,
Ўзбекистон ёшларининг «Камолот» жамғармаси
ҳузуридаги «Мўтти» қизиқчилар театри
22 сентябрь 1996 йил Соат 19.00 да

«ТУРКИСТОН»
ёзги театрида

ЎЧЛИК ШОУ

Кулгу Қўшиқ Кураш

Ўзбекистон Ёшлар мукофоти совриндори Кулгу устаси — киноактёр
ШЕРАЛИ ҲОЖИЕВ
ва
«МЎТТИ» қизиқчилар театри
Хушовоз хонанда
САЛОҲИДДИН АЗИЗБОЕВ
ва
«АСЛ» гуруҳи
Ўзбекистон полвонларининг чиқишлари
АБДУҚОДИР ПИРМАТОВ
РУСТАМ ЭРГАШЕВ
УРОЛ ТУРАЕВ
ҳамда Ўзбекистон Халқ артисти
ЭРГАШ КАРИМОВ
РОЗА КАРИМОВА
АБДУРАШИД ЖУРАЕВ
УБАЙДУЛЛА ҚЎЧҚОРОВ
Дастурни: Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист ЭРКИН КОМИЛОВ олиб боради

КУЛГУ-ҚЎШИҚ-КУРАШ ОҚШОМИГА МАРҲАМАТ!

Чипталар Сарой кассаларида сотилмоқда.
Касса: соат 10.00 дан 18.00 гача очиқ.

Келинг, бир кулишайлик

ҲАЙВОНЛАР НИМА ДЕЙДИ

Кўприк қандай қурилади

Ҳайвонлар кўприк қуришмоқчи бўлишипти ва ёғоч олиб келгани вазирликка айиқни юборишипти. Айиқ ҳеч нарса ундиролмай, қуруқ қайтиб келипти. Тулкини юборишипти, у ҳам қуруқ қайтипти. Шунда эшак айтипти:

— Келинглар, мен ҳам бир уннаб кўрай.

Бир қанча вақтдан кейин дарёдан ёғочлар оқиб кела бошлапти. Бир неча кун ичида ҳаммаёқни ёғоч босиб кетипти. Орадан кўп ўтмай эшакнинг ўзи ҳам келиб қопти. Ҳайвонлар дарҳол эшакни ўраб олишиб, шунча ёғочни қандай ундирганини сўрашипти.

Бошқармага кириб қарасам, ҳаммаси ўзимизникилар. Дарров ёрдам беришди. Фақат бир нарсани билолмай гаранг бўлишди — биз кўприкни қандоқ қурмоқчимиз — дарё бўйлаб узунасигами ёки кўндалангигами?

Икки-ю икки...

Бир одам йўлда кетаётиб қараса, чўпон қўй билан шахмат ўйнаяпти.

У ҳайрон бўлиб сўрапти:

— Хўш, қалай?

— Нима — қалай? Қўй қўйда...

— Ҳисоб неча бўлди?

— Икки-ю икки...

Муассис:
ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИНИНГ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ
Ҳомий:
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ «МАТБУОТ ТАРҚАТИШ УЮШМАСИ» АССОЦИАЦИЯСИ

Бош муҳаррир Абдуқодир НИЁЗОВ
Навбатчи муҳаррир: Сирожиддин РАУПОВ, навбатчи: Абдумалик БОБОЕВ.

ТАҲРИРИЯТ: Қабулхона — 36-56-58; хатлар бўлими — 36-54-64; тижорат бўлими — 33-79-69; [ижодкор] бўлими — 36-54-64; спорт, ҳарбий ватанпарварлик бўлими — 36-58-93, котибият — 36-58-48.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083 Тошкент Матбуотчилар кўчаси, 32-уй
Нашр кўрсаткичи 64607

Муаллифлар фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқланиши мумкин.

Реклама ва эълонлар учун тел.: 33-95-97, 33-79-69

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00012
«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси
Буюртма Г. — 0435
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41
Ҳажми — 2 табоқ. Тираж — 8913.
Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди.
Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А-2
Босишга топшириш вақти — 21.00
1 2 3 4 5 6